

AKKREDITERINGS- RAPPORT

**Vedtak om avslag på søknad om
akkreditering av fagskoleutdanningen Hud-,
kropp- og helseterapi for hudpleiere og
helsearbeidere i salonger og klinikker**
SANDEFJORD AKADEMI AS

2023

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUT har eget styre og er faglig uavhengig i oppgavene som er definert i universitets- og høyskoleloven. I tillegg utfører vi forvaltningsoppgaver som er delegert fra Kunnskapsdepartementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å føre tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning og å stimulere til kvalitetsutvikling som sikrer et høyt internasjonalt nivå i utdanningstilbudene ved institusjonene.

NOKUT skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Gjennom arbeidet vårt skal NOKUT søke å bistå institusjonene i deres kvalitetsarbeid.

NOKUT bruker sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Institusjon	SANDEFJORD AKADEMI AS
Sakkyndige	Randi Frellumstad, Ingrid Marie Aarre, Sissel Isachsen og Kristine Langaas
Dato for vedtak	21.11.2023
NOKUTs saksnummer	22/08314

Hva søknaden gjelder

SANDEFJORD AKADEMI AS (organisasjonsnummer 926865927) søkte NOKUT 24.08.2022 om akkreditering av *Hud-, kropp- og helseterapi for hudpleiere og helsearbeidere i salonger og klinikker* som fagskoleutdanning.

Utdanningen er på 60 studiepoeng.

Søknaden gjelder for utdanningssted Sandefjord.

Innhold

1 Vedtak	5
1.1 Dere kan klage på vedtaket	5
2 Gjennomgang av de generelle kravene for nye søkere	7
2.1 Om institusjonen	7
2.2 Lokal forskrift og ordninger for klagenemnd og klagebehandling.....	7
2.3 Læringsmiljø, studentombud og studentorganer.....	11
2.4 Styringsordning.....	14
2.5 System for kvalitetssikring.....	16
2.5.1 Mål for utdanningen.....	16
2.5.2 Samle inn informasjon fra ulike kilder	18
2.5.3 Samle inn resultater fra internkontrollen.....	20
2.5.4 Bruken av vurderingen	21
2.5.5 Involvering i arbeidet.....	23
2.5.6 Rapportering og forankring	25
3 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning.....	27
3.1 Studieplan.....	27
3.2 Beskrivelse av infrastruktur	28
3.3 Utdanningens navn.....	29
3.4 Utdanningens faginnhold og struktur.....	31
3.5 Undervisnings, lærings- og vurderingsformer	33
3.6 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet.....	35
3.7 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse.....	36
3.8 Avtaler, omfang og nivå.....	40
3.9 Opptakskrav.....	40
3.10 Politiattest	42
3.11 Skikkethetsvurdering	43
3.12 Fagmiljø	44
3.12.1 Fagmiljø – kravene dere selv har fastsatt.....	44
3.12.2 Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt.....	47
3.13 Sensorer og praksisveiledere.....	49
3.13.1 Praksisveiledernes kompetanse	49
3.13.2 Sensorenes kompetanse.....	50

1 Vedtak

De faglige kravene for akkreditering av *Hud-, kropp- og helseterapi for hudpleiere og helsearbeidere i salonger og klinikker*, 60 studiepoeng, nettbasert med samlinger, ved SANDEFJORD AKADEMI AS, er ikke oppfylt. NOKUT akkrediterer derfor ikke utdanningen.

NOKUT akkrediterer alle fagskoleutdanninger, med unntak av fagskoleutdanninger innen akkrediterte fagområder, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) § 5 og forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) §§ 47 og 48.

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden NOKUT mottok 24.08.2022.

Vedtaket gjelder for utdanningssted Sandefjord.

1.1 Dere kan klage på vedtaket

Dere kan klage på dette enkeltvedtaket til oss. Klagefristen er tre uker etter at dere har mottatt vedtaket. Klagen skal nevne vedtaket dere klager på, og de endringene dere ønsker i vedtaket. Dere bør også begrunne klagen.

Dere kan ikke klage på vurderinger vi har gjort av det faglige innholdet i utdanningstilbudet. Det dere kan klage på er

- saksbehandlingsfeil, altså at NOKUT ikke har gjennomført saksbehandlingsprosessen på lovlig måte
- rettsanvendelsesfeil, altså at NOKUT har brukt feil del av regelverket, eller brukt regelverket feil
- feil faktum, altså at NOKUT har lagt til grunn feil faktagrunnlag for vår vurdering
- maktmisbruk
- urettmessig forskjellsbehandling

Dersom vi opprettholder vedtaket på tross av klagen, videresender vi klagen til klagenemnda for vedtak fattet av NOKUT. Klagenemnda fatter endelig vedtak. Dere har rett til innsyn i dokumentene i saken.

Reglene om klage framgår av forvaltningsloven:

- Klagerett på enkeltvedtak - § 28
- Klagefrist - § 29
- Innholdet i klagen og hvem det skal rettes til - § 32
- Klageinstans - §§ 32 og 33
- Klageinstansens vedtak er endelig - § 28
- Retten til innsyn i dokumentene i saken - § 18

Forholdet mellom NOKUTs vedtak og forvaltningsloven, og at dere ikke kan klage på faglige vurderinger, går fram av fagskoleforskriften § 55.

Se også informasjon om NOKUTs klagenemnd i studiekvalitetsforskriften kapittel 7.

2 Gjennomgang av de generelle kravene for nye søkere

2.1 Om institusjonen

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 13 tredje avsnitt

"Alle fagskoler skal være registrert i Enhetsregisteret."

Fagskoleloven stiller krav om at fagskoler skal være registrert i Enhetsregisteret. Når en søker får akkreditert en utdanning, får de rett til å kalle seg "fagskole", slik det står i fagskoleloven § 6. Kravet om registrering i Enhetsregisteret må derfor være oppfylt for at utdanningen kan bli akkreditert.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Det går fram av Enhetsregisteret at Sandefjord Akademi AS er registrert med eget organisasjonsnummer 926865927 som et eget privat aksjeselskap. Det oppgitte formålet er skole innen undervisning, konsulentvirksomhet, opplæring samt salg av tilhørende produkter innen hud- og kroppspleie. Bransjen for foretaket er oppgitt å være undervisning, konsulentvirksomhet, opplæring samt salg av tilhørende produkter innen hud- og kroppspleie.

Vurdering

Vår vurdering er at registreringen oppfyller kravet i regelverket.

Merknad

Det går fram av Enhetsregisteret at dere planlegger å ha annen virksomhet enn fagskoleopplæring. Vi gjør oppmerksom på at dere skal ha et økonomisk skille mellom de akkrediterte delene av virksomheten og de ikke-akkrediterte delene av virksomheten, jf. fagskoleloven § 33 andre avsnitt.

2.2 Lokal forskrift og ordninger for klagenemnd og klagebehandling

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 16 fjerde avsnitt

"Styret selv skal gi utfyllende forskrift om opptak til den enkelte fagskolen, med krav til formell utdanning eller tilsvarende realkompetanse."

Fra Fagskoleforskriften § 9 andre og sjuende avsnitt

Disse bestemmelsene gir regler om at for søkere med utenlandsk utdanning må krav til engelsk- og norskkunnskaper også gis i forskrift.

Fra Fagskoleloven § 21 femte avsnitt

"Styret selv gir forskrift om gjennomføring av eksamener, prøver og annet arbeid."

Fra Fagskoleforskriften § 27 første og tredje avsnitt

"Skikkethetsvurdering skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26. Det skal fremgå av fagskolens forskrift hvilke fagskoleutdanninger dette gjelder [...] Fagskolen fastsetter i forskrift om det skal foretas skikkethetsvurdering ved fagskoleutdanninger som allerede er akkrediterte."

Fra Fagskoleloven § 20 og kapittel 5

"En fagskole skal opprette en lokal klagenemnd som skal behandle klager over enkeltvedtak. [...]"

Fagskoleloven og fagskoleforskriften stiller krav om at alle fagskoler har sin egen forskrift. Forskriften må inneholde fagskolens navn, når forskriften er vedtatt og henvisning til bestemmelsene som gir hjemmelen til forskriften. Fagskolens styre må vedta forskriften. Fagskolens forskrift må ha egne regler om opptak med informasjon om kravene til formell utdanning eller tilsvarende realkompetanse som gir opptak til fagskolen, jf. fagskoleloven § 16 fjerde avsnitt. Forskriften kan henvise til studieplanene for mer detaljert informasjon om opptak til hver av utdanningene fagskolen tilbyr. Forskriften må inneholde informasjon om kravene til norskkunnskaper for søkere med videregående opplæring fra land utenfor Norden, jf. fagskoleforskriften § 9 andre avsnitt tredje setning. Hvis fagskolen har språkkrav i engelsk for søkere med videregående opplæring fra land utenfor Norden, må forskriften inneholde informasjon om dette, og i så fall også om søkere må dokumentere kunnskaper i engelsk på minimum nivå B1 eller B2 i Europarådets referanserammeverk for språk, jf. fagskoleforskriften § 9 sjuende avsnitt. Forskriften må inneholde informasjon om gjennomføring av eksamener, prøver og annet arbeid, jf. fagskoleloven § 21 femte avsnitt første setning. Dette omfatter vilkår for å gå opp til en eksamen eller prøve på nytt, adgangen til en ny praksisperiode og oppmelding. Hvis fagskolen har flere utdanninger, må det stå tydelig i forskriften om det er forskjeller i reglene for eksamener, prøver og annet arbeid for de ulike utdanningene. Hvis fagskolen har utdanninger hvor det skal gjennomføres skikkethetsvurdering, jf. fagskoleforskriften § 27, må det stå i forskriften hvilke utdanningen dette gjelder, jf. fagskoleforskriften § 27 første avsnitt andre setning. Fagskolen må ha ordninger og prosedyrer for klagenemnd og klagebehandling som er i samsvar med fagskoleloven § 20 og kapittel 5. Fagskolen må opprette en lokal klagenemnd som skal behandle klager over enkeltvedtak, jf. § 20 første avsnitt første setning. Klagenemnda må oppfylle kravene i fagskoleloven § 20. Kapittel 5 i fagskoleloven omhandler studenters rettigheter og plikter, blant annet rett til begrunnelse og klage på karakterfastsetting. Fagskolen må sørge for å ha ordninger og prosedyrer som sikrer studentenes rettigheter og plikter.

I vår vurdering av forskriften, vurderer vi også om alle bestemmelsene i forskriften er i samsvar med kravene i fagskoleregelverket.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Bestemmelsene i lokal forskrift om opptak (unntatt godskriving og fritak) er i tråd med kravene i regelverket.
- Bestemmelsene i lokal forskrift om fravær og tilrettelegging er i tråd med kravene i regelverket.
- Bestemmelsene i lokal forskrift om annullering, utestenging og skikkethet er i tråd med kravene i regelverket.
- Bestemmelsene i lokal forskrift om klageordning og klageorganer og i instruks for klagenemnda er i tråd med kravene i regelverket.
- Bestemmelsene i lokal forskrift om studentorgan og læringsmiljø er i tråd med kravene i regelverket.
- Bestemmelsene i lokal forskrift om godskriving og fritak er ikke i tråd med kravene i regelverket.
- Bestemmelsene i lokal forskrift om eksamener, prøver og annet arbeid er ikke i tråd med kravene i regelverket.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Når vi her skriver «forskriften», viser vi til deres lokale forskrift.

Dere viser først til forskriftens virkeområde. Deretter har dere kapiteler om opptak, godskriving og fritak og permisjon (del av opptak); fravær og tilrettelegging; eksamen; annullering, utestenging og skikkethet; klageordning og klageorganer; og studentorgan og læringsmiljø.

I tillegg har dere sendt inn en instruks for klagenemnda og oversikt over medlemmer.

Vi beskriver under «Vurdering» de delene av forskriften og instruksen for klagenemnda som vi har merknader til.

Vurdering

Obligatoriske oppgaver og innleveringer

Vi viser til forskriften § 4-2 (3). Dere har ikke angitt hva som er konsekvensen av ikke beståtte eller ikke leverte obligatoriske oppgaver, slik dere for eksempel har gjort ved manglende oppmøte, jf. forskriften §§ 3-1 (4) og 4-3 (2). Dersom konsekvensen av ikke å ha levert inn eller ikke å ha fått bestått karakter på en obligatorisk oppgave er at studenten ikke får gå opp til eksamen, må dette gå fram av forskriften. Vi viser til fagskoleloven § 21 siste avsnitt om at styret skal fastsette forskrift om gjennomføring av eksamener, prøver og annet arbeid. Dersom obligatoriske oppgaver kun skal være

et verktøy i oppfølging av studentene, slik dere angir i § 4-2 (3) bokstav b, er det utydelig hva som ligger i at oppgavene er obligatoriske.

Godskriving og fritak

Forskriften inneholder bestemmelser om godskriving og fritak, men ordene er ikke alltid brukt med den betydningen de har i fagskoleloven. Dere skriver i forskriften § 2-9 (7) at «Dokumentasjon av realkompetanse kan gi godskriving og fritak». Dokumentasjon av realkompetanse gir ikke grunnlag for godskriving. Ordet «godskriving» brukes kun om å la et emne fra en fagskoleutdanning inkluderes og telle inn i en annen fagskoleutdanning. Dere må derfor benytte «godskriving» når det er snakk om beståtte emner i en tidligere fagskoleutdanning, og «fritak» når det er snakk om kompetanse som er oppnådd gjennom realkompetanse, jf. fagskoleloven § 8. Dere må endre omtalen i forskriften til å være i samsvar med fagskoleloven.

Dere skriver i forskriften § 2-9 (6) at «Vitnemål fra fagskolen er kun gyldig sammen med dokumentasjon som viser fritaksgrunnlaget». Studenter må ikke legge ved dokumentasjon på fritaksgrunnlaget for å ha et gyldig vitnemål. Vitnemålet er i seg selv en bekreftelse på at dere har gjort en faglig vurdering av at studenten allerede har oppnådd kompetansen i det aktuelle emnet. Det er relevant å kreve at søkeren sender inn dokumentasjon når dere skal vurdere grunnlaget for å gi fritak for et emne, men dere har ikke hjemmel til å kreve at dokumentasjonen legges ved vitnemålet. Dere må derfor fjerne den aktuelle setningen.

Anbefalinger

Opptak

Dere oppgir at faglærer og studentrepresentant kan gi støtte til søkere som vil klage på vedtaket, jf. forskriften § 2-7 (2). For søkere som ikke enda er studenter ved fagskolen, kan det da være utfordrende å vite hvem de da eventuelt kan kontakte. Dere bør da eventuelt gi slik kontaktinformasjon i vedtaket og/eller vise til fagskolens studentombud.

Tilstedeværelse og praksis

Dere oppgir i forskriften § 3-1 (4) at manglende tilstedeværelse fører til at studenten ikke får karakter i faget. Vi anbefaler at dere oppgir at det er klagerett på et slikt enkeltvedtak, slik dere har gjort for andre vedtak. Dere bør også oppgi at det er klagerett på vurderingen «ikke bestått» i praksisemner.

Instruks for klagenemnda

Dere skriver i instruksene for klagenemnda punkt 6 at «vedtak treffes med simpelt vedtak, med unntak av vedtak om utestengning eller bortvisning etter fagskolelovens § 10

fjerde ledd som krever to tredjedels flertall». Vi antar at dere med «simpelt vedtak» har ment «simpelt flertall», og anbefaler at dere endrer dette. Dere bør også her føye til at vedtakene om skikkethet også krever to tredjedels flertall, jf. fagskoleloven § 26 fjerde avsnitt. Henvisningen til fagskoleloven § 10 er også feil, det riktige er fagskoleloven § 25 (og § 26 fjerde avsnitt).

Dere skriver i punkt 2 andre avsnitt i instruksen at: «Styrets kompetansekrav til de to øvrige medlemmene av klagenemnden er minst 1 års erfaring etter 2013 fra skoleledelse i fagskole i form av jobb som daglig leder, rektor, avdelingsleder, faglig ansvarlig eller utdanningsfaglig ansvarlig». Dersom dere her tenker på fagskolens egen leder eller rektor, er det uheldig at disse sitter i klagenemnda. Dette fordi de i mange tilfeller vil være involvert i enkeltvedtak som klagenemnda skal behandle, og dermed vil være inhabile, jf. punkt 2 tredje avsnitt i instruksen. Vi anbefaler at dere klargjør i instruksen, at dere ikke viser til leder eller rektor ved egen skole.

2.3 Læringsmiljø, studentombud og studentorganer

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 14 andre, tredje og fjerde avsnitt

"Studentorgan og studentrepresentasjon (2) Styret skal legge forholdene til rette slik at studentorganene kan drive sitt arbeid på en tilfredsstillende måte. (3) Studentorganene skal høres i alle saker som angår studentene. (4) Studenter skal være representert i alle kollegiale organer som tildeles beslutningsmyndighet ved en fagskole."

Fra Fagskoleloven § 14 a første avsnitt

"Styret skal sørge for at alle fagskolestudenter har tilgang til et studentombud."

Fra Fagskoleloven § 15 første avsnitt første og andre setning

"Styret har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø. Styret skal, i samarbeid med studentorganene, legge forholdene til rette for et godt og inkluderende læringsmiljø."

Fagskoleloven § 14 stiller krav til fagskolens tilrettelegging for studentorganer. Tilfredsstillende arbeidsforhold er en forutsetning for at studentorganene skal kunne drive sin aktivitet. Det ligger i dette at fagskolen, sammen med studentorganet, må vurdere hvorvidt det er behov for lokaler og kontorutstyr og en rimelig dekning av utgifter for at studentorganet skal kunne fungere. Hva som er tilfredsstillende og rimelig må vurderes konkret og vil kunne variere avhengig blant annet av fagskolens størrelse. Studentorganene skal høres i alle saker som angår studentene, og fagskolen må legge til rette for at studenter skal være representert i alle kollegiale organer som tildeles beslutningsmyndighet ved en fagskole. Kravet til samarbeid og involvering av studentorganer kommer i tillegg til kravet i fagskoleloven § 10 første avsnitt andre setning om studentrepresentasjon i fagskolens styre. Fagskoleloven § 14 a første avsnitt bestemmer at styret skal sørge for at alle fagskolestudenter har tilgang til et studentombud. Fagskolen velger selv hvordan den vil organisere ordningen så lenge studentene har tilstrekkelig tilgang til studentombudet. Fagskolen kan ha et eget studentombud eller samarbeide med andre institusjoner. Fagskolen må sørge for at det ikke er et stort antall studenter på samme studentombud. Det kreves ikke at studentene skal kunne ha fysisk kontakt med ombudet. Fagskolen må i søknaden redegjøre for hvordan studentenes tilgang til studentombud skal sikres. Det står i fagskoleloven § 15 første avsnitt første og andre setning at det er styret som har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø og at styret, sammen med studentorganene, skal legge forholdene til rette for et godt og inkluderende læringsmiljø.

Forarbeidene legger til grunn at begrepet "læringsmiljø" omfatter alle faktorer som kan påvirke studentene i en studiesituasjon. Institusjonen har likevel bare ansvar for de elementene av læringsmiljøet som med rimelighet kan anses å være innenfor utdanningsinstitusjonens kontrollsfære. Fagskolens arbeid med å sikre et fullt forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø må være systematisk og få nødvendig oppmerksomhet, prioritet og budsjettildelinger. Det sentrale er at styret "legger forholdene til rette" for et "godt og inkluderende" læringsmiljø. Institusjonen kan ikke garantere et godt og inkluderende læringsmiljø, men må jobbe aktivt for et slikt læringsmiljø. Kravene til et "godt og inkluderende" læringsmiljø omfatter både det fysiske og psykososiale miljøet, og er nærmere presisert i bestemmelsens tredje avsnitt. Fagskolen må i søknaden gjøre rede for hvordan de vil tilrettelegge for samarbeid med studentorganer om å skape et godt og inkluderende læringsmiljø.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet om samarbeid om læringsmiljøet er oppfylt.
- Kravet om studentombud er oppfylt.
- Kravet om tilrettelegging for studentorgan og studentrepresentasjon er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Følgende går fram av fagskolens forskrift (sammendrag):

Dere har et eget kapittel i den lokale forskriften om studentorgan, studentrepresentasjon og studentenes læringsmiljø. Fagskolen skal legge til rette for at studentene oppretter studentorganer, herunder tillitsvalgte fra hver klasse, innen fire uker etter oppstart. Rektor er ansvarlig for dette. Tillitsvalgte representerer klassen i studentrådet. Dere vil legge til rette for opprettelsen og arbeidet ved å stille et utstyrt kontor til rådighet og ellers samhandle med organet ut fra hvilke behov studentrådet har. Dere vil tilrettelegge for at studentene er representert i alle kollegiale organer, og at studentorgan høres i alle saker som angår studentene.

Innen en måned etter oppstart skal dere etablere et læringsmiljøutvalg som skal være styrets rådgivende utvalg om læringsmiljøet og en pådriver i læringsmiljøspørsmål.

I forskrift oppgir dere også at studentene vil ha tilgang til et studentombud. Kontaktinformasjon skal ligge på læringsplattformen.

Følgende går fram av institusjonsprofilen

Her gjentas det som står i forskriften. I tillegg presiseres følgende (sammendrag):

Rektor er ansvarlig for at studentorganet involveres senest 14 dager før beslutninger skal tas. Studentorganet innkalles til møte kl. 12 den siste fredagen i hver måned. Rektor er ansvarlig for gjennomføringen av møtene. På møtene vil studentorganet bli orientert om større og mindre saker

som vedrører fagskolen og fagskoleutdanningen, og om tiltak som skal gjennomføres. Studentorganet gis anledning til å bidra i utforming av tiltakene.

Avtale om studentombud

Dere har inngått en avtale med en navngitt person som skal være studentombud. Rammene og mandatet til ombudet går fram av avtalen. Avtalen er signert 16/8-22 av rektor og den som skal være ombud. Avtalen gjelder fra en måned før oppstart av fagskoleutdanningen.

Følgende går fram av fagskolens kvalitetssystem (sammendrag):

Læringsmiljøutvalget består av faglig og utdanningsfaglig ansvarlig og to studenter, sistnevnte etter innstilling fra studentrådet. Fagskolens administrasjon er sekretariat for utvalget, og skal, etter samråd med utvalgets leder, forberede og gi tilråding i de sakene som legges fram for utvalget.

Utvalget skal jobbe med fysisk, organisatorisk, psykososialt, pedagogisk og digitalt læringsmiljø. Det er definert mål og tiltak under hvert av disse områdene. Arbeidet i utvalget innebærer å delta i og starte prosesser som har innvirkning på læringsmiljøet, se til at regelverk følges, holdes orientert om og selv samle inn relevant data og orienteres om klager fra studenter og pålegg fra Arbeidstilsynet. Utvalget skal utarbeide et hensiktsmessig rapporteringssystem.

Det går ellers fram av kvalitetssystemet at studentene skal velge en representant som skal inngå i kvalitetsarbeidet. Vedkommende skal delta aktivt i alle faser av arbeidet og høres før dere gjør vedtak om tiltak og endringer i utdanningen.

Dere skal også ha et fagråd for samarbeid med yrkeslivet der studentene er representert. Det går ikke fram hvordan studentrepresentanten i fagrådet blir valgt/utpekt.

Vurdering

Studentorganer

Vi vurderer at dere på en tilfredsstillende måte har beskrevet hvordan dere vil tilrettelegge for opprettelsen av studentorganer. Dere har også redegjort for hvordan dere praktisk vil tilrettelegge for organets arbeid, for eksempel hvilke lokaler de vil få til disposisjon. Studentene er representert i kollegiale organer som dere har beskrevet i søknaden.

Vi vurderer at dere på en tilfredsstillende måte har beskrevet hvordan dere vil legge forholdene til rette slik at studentorganene kan drive sitt arbeid på en tilfredsstillende måte og at de blir hørt i alle saker som angår dem. Det går fram at ledelsen vil ha regelmessige møter med studentrådet og at de blir hørt før saker besluttet og kan bidra til utformingen av tiltak. Rektor er ansvarlig for møtene. I tillegg deltar studentrepresentant i de ulike fasene i kvalitetsarbeidet.

Studentombud

Dere har gjennom avtalen sannsynliggjort at kravet blir oppfylt, og har rammer for ordningen som vil kunne ivareta ombudets oppdrag i regelverket. Kravet er derfor oppfylt.

Samarbeid om læringsmiljø

Vi vurderer at dere har gjort godt rede for hvordan dere vil samarbeide med studentene om læringsmiljøet gjennom læringsmiljøutvalget. Dere har sikret at deltakerne i samarbeidet fra studentens side er representative. Fordi administrasjonen er sekretariat, vil synspunktene kunne bli formidlet videre til blant annet styret. Kravet er derfor oppfylt.

2.4 Styringsordning

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 9 til 10

Bestemmelsene stiller krav om at fagskolen skal ha et styre. De stiller også krav til styrets ansvar og sammensetning.

Fra Fagskoleloven § 12 første avsnitt andre setning

"Styret selv skal ansette rektoren".

Det står i fagskoleloven § 9 første avsnitt at alle fagskoler skal ha et eget styre, og at offentlige fagskoler og fagskoler organisert som studieforbund skal ha et styre som øverste ansvarlige styringsorgan. I fagskoleloven § 9 tredje avsnitt er det gitt en ikke uttømmende liste over styrets plikter og ansvar. Styret kan delegere sin avgjørelsesmyndighet til andre ved fagskolen, hvis det ikke følger av fagskoleloven at styret selv skal fatte vedtak, jf. fagskoleloven § 9 fjerde avsnitt. Det må gå frem av egen sak, vedtekter eller andre formelle dokumenter hvilke oppgaver styret har delegert. Fagskoleloven § 10 første avsnitt stiller krav til styrets sammensetning. Styret skal ha minst syv medlemmer, hvor minst to skal ha bakgrunn fra relevant arbeids- eller næringsliv. Minst ett medlem skal være valgt av og blant de ansatte, og minst ett medlem skal være valgt av og blant studentene. Dersom styret har mer enn ti medlemmer, skal minst to medlemmer være valgt av og blant studentene og minst to medlemmer være valgt av og blant de ansatte. Det skal velges personlige varamedlemmer. Styrets sammensetning må være i tråd med kravene til kjønnsbalanse i likestillings- og diskrimineringsloven § 28, jf. fagskoleloven § 10 andre avsnitt. Student- og ansattmedlemmer trenger ikke å være valgt inn i styret på søknadstidspunktet, men fagskolen må kunne dokumentere at student- og ansattmedlemmer vil bli valgt hvis utdanningen blir akkreditert. Styret skal selv ansette rektoren, jf. fagskoleloven § 12 første avsnitt andre setning. Styret har dermed ikke adgang til å delegere ansvaret for å ansette rektor til noen andre.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet om ansettelsesorgan for rektor er oppfylt.

- Styringsordningen er ikke i tråd med kravene i regelverket når det gjelder vararepresentanter til styret.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere har sendt inn styrevedtekter og oppgitt valgte medlemmer til styret i institusjonsprofilen. Styremedlemmer og varaer går også fram av Enhetsregisteret. Dere skal ha et styre på syv medlemmer og fire varamedlemmer. Ett medlem og én vara velges av studentene, tilsvarende for de ansatte.

Vi beskriver under «Vurdering» de delene av vedtektene og oppnevningen som vi har merknader til.

Vurdering

Det går fram av vedtektene hvordan valget av studentmedlemmer og ansattmedlemmer skal gjennomføres.

Det går fram av vedtektene hvilke oppgaver styret har ansvar for etter regelverket, både de oppgavene som styret selv må ivareta, og de som kan delegeres. Det går også fram hvilke oppgaver som dere har bestemt ligger til styret, men som ikke direkte framgår av regelverket. Det går fram at styret selv skal ansette rektor. Vi vurderer at styrets oppgaver er tilfredsstillende beskrevet i vedtektene.

Det går fram av Enhetsregisteret og institusjonsprofilen at styret opprinnelig bestod av syv medlemmer, hvorav fem var kvinner og to var menn. To menn og tre kvinner er oppnevnt av generalforsamlingen (egen valgkrets). En av disse mennene, som ifølge institusjonsprofilen representerer yrkesfeltet (arbeidslivet), står i Enhetsregisteret per 1.8.2023 som «fratrådt». Vi vurderer derfor at antall medlemmer fra arbeidslivet ikke lenger er i samsvar med regelverket, og at dere må velge et nytt medlem. Vedkommende må være mann for at likestillingsloven skal være ivaretatt når det gjelder styremedlemmer.

Det går fram av Enhetsregisteret og institusjonsprofilen at det er opprinnelig fire varamedlemmer, hvorav tre er kvinner. De to som oppnevnes av generalforsamlingen (egen valgkrets), er kvinner. Det går fram av Enhetsregistret per 1.8.2023 at den ene av disse har trukket seg, og ifølge institusjonsprofilen representerte hun arbeidslivet. Det betyr at dere ikke oppfyller kravet til minst to varamedlemmer, og at dere ikke oppfyller kravet om at minst én av varaene må representere arbeidslivet. Dere må ha en ny vara som arbeidslivsrepresentant, og vedkommende må være mann for å oppfylle kravet i likestillingsloven til at begge kjønn er representert i valgkretsen, jf. fagskoleloven § 10 første og andre avsnitt.

Anbefaling

Det går ikke fram av vedtektene hvilke oppgaver som eventuelt er delegert. Vi anbefaler at dere i vedtektene, i andre sentrale dokument eller i en egen styresak, fastsetter eventuelle oppgaver som styret har ansvar for, men der utføringen er delegert til andre (primært administrasjonen).

I vedtektene § 10 står følgende: «Etter fagskolelovens § 29 kan fagskoler kreve at studentene selv betaler for fagskoleutdanningen bare når det ikke er tildelt offentlige tilskudd eller at det ved tildeling av offentlige tilskudd er forutsatt at utdanningen skal være gratis». Her har det falt ut et «ikke» i teksten foran «er forutsatt». Dere bør endre teksten slik at den blir korrekt.

2.5 System for kvalitetssikring

Fagskoler skal ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring av utdanningen som bidrar til kvalitetsutvikling, forbedringer og fagskoleutdanningenes yrkesrelevans, gir tilfredsstillende dokumentasjon av kvalitetsarbeidet ved institusjonen og avdekker eventuell sviktende kvalitet i fagskoleutdanningene, jf. fagskoleforskriften § 49 første avsnitt. Fagskoletilsynsforskriften §§ 4-1 og 4-2 anses som en helhetlig presisering av det rettslige innholdet i det mer overordnede kravet til kvalitetssikringssystem og kvalitetsarbeid i fagskoleforskriften § 49 første avsnitt.

Fagskolen er forpliktet til å ha et systematisk kvalitetsarbeid og et system for kvalitetssikring, jf. fagskoletilsynsforskriften §§ 4-1 og 4-2. Systemet for kvalitetssikring er fagskolens verktøy for å gjennomføre kvalitetsarbeidet, ifølge fagskoletilsynsforskriften § 4-2. Dette må ses i sammenheng med fagskoleloven § 5 femte avsnitt første setning som sier at "fagskoler skal ha tilfredsstillende interne systemer for kvalitetssikring", og fagskoleforskriften § 49 som supplerer fagskoleloven § 5. For at kvalitetssystemet skal være et verktøy, må systemet være organisert på en måte som gjør det mulig å gjennomføre kvalitetsarbeidet.

Fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring skal vise målene for kvalitetsarbeidet, hvordan arbeidet skal gjennomføres, ansvarsforholdene og rapporteringslinjene, slik det står i fagskoletilsynsforskriften § 4-2 første avsnitt andre setning. Det er ikke fastsatt noen krav til hvordan kvalitetssystemet skal beskrives, eller til hvordan systemet skal se ut. Fagskolene må imidlertid ha en systembeskrivelse som tilrettelegger for og sannsynliggjør at kravene i § 4-1 blir oppfylt. Fagskolen må også i systembeskrivelsen angi hvordan fagskolen har tenkt å oppfylle kravet til å dokumentere kvalitetsarbeidet, jf. fagskoleforskriften § 49 første avsnitt.

I forarbeidene til fagskoleloven er det lagt til grunn at kvalitetssikringssystemet må tilpasses den enkelte fagskoles størrelse, egenart og utdanninger.

2.5.1 Mål for utdanningen

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 andre avsnitt

"Fagskolen skal fastsette mål for kvaliteten i utdanningene."

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 4-2 første avsnitt

"Fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring skal vise målene for kvalitetsarbeidet."

Fagskoletilsynsforskriften §§ 4-1 andre avsnitt og 4-2 første avsnitt henger sammen. Fagskolen må fastsette mål for kvaliteten i utdanningen, og disse målene må komme til uttrykk i fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring. Målene skal reflektere hva søkeren mener er viktig for å oppnå god kvalitet i utdanningen.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet om å fastsette mål er oppfylt.
- Kravet om å beskrive mål i systemet for kvalitetssikring er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dette går fram av kvalitetssystemet (sammendrag):

Overordnede mål og prosess

Dere oppgir innledningsvis overordnende mål for kvalitetssystemet og kvalitetsarbeidet. Dette er blant annet knyttet til felles forståelse for god kvalitet i alle ledd og det å ha et tilpasset system for rapportering og informasjon. I tillegg har dere med de overordnende målene i regelverket knyttet til å avdekke sviktende kvalitet (avvik) og rette opp dette.

Dere har på denne bakgrunnen fastsatt seks kvalitetsmål som alle har en kvantitativ komponent i målsettingen. To av målene er knyttet til studentenes resultater og omhandler fullføring av påbegynt utdanning og karakter. Dere har satt som målsetting en prosentandel som skal fullføre eller oppnå minst karakteren D. For de andre målene er målsettingen tilfredshet med ulike indikatorer fra henholdsvis studentene, lærere, sensorer og yrkesfeltet. For studenter, lærere og sensorer har dere angitt en målsetting for andel som skal gi minst score «bra» i tilfredshet (nest høyest i en femdelt skala). For yrkesfeltet har dere satt som målsetting at alle skal angi at de er fornøyde med utdanningens kvalitet og samarbeidet med fagskolen (ja-/nei-spørsmål). Målsettingen for studenter, lærere og sensorer er på tvers av ulike tema (indikatorer).

Dere har en utdypende begrunnelse for hvert av kvalitetsmålene og målsettingene. Der angir dere delvis hvilke tema/indikatorer målsettingene omfatter. Dere oppgir innledningsvis at studentene skal evaluere innsatsfaktorene, som dere angir er fagskoleutdanningens struktur og oppbygging, studiemateriell, faglærernes faglige kompetanse, undervisning, administrasjonen og læringsmiljø. Lærere skal evaluere styrker og svakheter ved utdanningen, etter å ha sett studentevalueringen.

Dere har videre konkretisert at faglærerne skal evaluere fagskoleutdanningens struktur, oppbygging og innhold, studiemateriell, administrasjonen, undervisningslokalene, utstyr, faglig miljø, arbeidsmiljø og trivsel. For yrkesfeltet er målsettingen knyttet til utdanningens funksjon for og samarbeidet med yrkesfeltet. Dere ha lagt ved evalueringsskjema for alle de gruppene dere skal få tilbakemelding fra, der temaene er konkretisert i spørsmål. Styret vil hvert år vurdere om målsettingene skal justeres ut fra kriterier knyttet til tilstrekkelighet og hensiktsmessighet ut fra formålet.

Vurdering

Dere har valgt å sette noen overordnede mål for kvalitetsarbeidet som vi vurderer fanger godt opp intensjonen med kravene til kvalitetsarbeid slik de går fram av regelverket. Dere har fastsatt mål for kvalitet i utdanningen som ivaretar bredden av de kildene dere skal innhente informasjon fra og noe viktige hensikter med utdanningen (at studentene i stor grad skal fullføre og oppnå læringsutbyttet). Målene er kvantitative, og det er dermed lett å se om de er oppnådd eller ikke.

Når det gjelder det gjelder yrkesfeltet, er målsettingen knyttet til utdanningens relevans for yrkesfeltet. Når det gjelder studenter, lærere og sensorer, går det ikke direkte fram av målformuleringen hva de gir tilbakemelding på, men dere henviser til at tilbakemeldingen er knyttet til målsettinger for en rekke indikatorer. Vi legger til grunn at disse indikatorene er det dere angir som innsatsfaktorer.

Evalueringskjemaene angir også temaene/innsatsfaktorene mer konkret i form av spørsmål. Vi vurderer at de innsatsfaktorene/temaene dere har angitt, er relevante og dekker en tilfredsstillende bredde i det som kan representere kvalitet i utdanningen.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling

Dere har ikke angitt tydelig i kvalitetssystemet hva som er indikatorene dere viser til i målformuleringene. Vi har lagt til grunn at det dere oppgir som innsatsfaktorer og temaene som går fram av spørsmål i spørreskjemaene, er indikatorene. Vi anbefaler at dere bruker mer gjennomført navnet «indikatorer» i beskrivelsen i kvalitetssystemet slik at det ikke er tvil om hva dere referer til i målformuleringene. Vi anbefaler også at dere angir om hvert spørsmål i spørreskjema er å anse som én indikator eller om dere ser flere spørsmål samlet som én indikator.

Mange av kildene svarer delvis på de samme spørsmålene, og det vil være naturlig å se svarene i sammenheng i en overordnet vurdering i for eksempel årsrapporten. At faglærerne delvis skal forholde seg til studentenes svar, kan delvis ivareta at svarene ses i sammenheng. Noen av vurderingene fra kildene skrives i fritekst, og disse er derfor ikke kvantifiserbare på samme måte. Slik informasjon vil med de målene dere har formulert, ikke direkte kunne benyttes til å vurdere måloppnåelsen.

På denne bakgrunn anbefaler vi at dere vurderer om dere i større grad skal formulere mål som representerer innholdet i hva som er god kvalitet på tvers av kildene, framfor mål knyttet til synspunktene fra hver kilde. Dette kan gjøre det enklere å foreta en helhetlig og faglig vurdering av utdanningens kvalitet, og dere kan da se ulike kilder og innhold enda mer i sammenheng.

2.5.2 Samle inn informasjon fra ulike kilder

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje avsnitt bokstav a

"For å vurdere om hver enkelt utdanning når målet for kvalitet, skal fagskolen systematisk innhente informasjon fra studenter, ansatte, representanter fra yrkesfeltet og eventuelle andre relevante kilder."

Fagskolen må innhente informasjon for studenter, ansatte og representanter fra yrkeslivet, og eventuelt fra andre dersom det anses relevant. Fagskolen må selv vurdere om det er andre kilder som er hensiktsmessige. Informasjonen som fagskolen innhenter, må gjøre det mulig å vurdere om utdanningen når målet for kvalitet. Fagskolen må dermed også bruke informasjonen til å foreta denne vurderingen. Fagskolen kan selv bestemme hvordan den innhenter informasjonen. For å oppfylle kravet, må fagskolen i søknaden redegjøre for hvordan den skal innhente informasjon fra gruppene nevnt over. Fagskolen må videre gjøre rede for hva som skal samles inn fra de ulike kildene og hvem som har ansvaret for å samle inn informasjonen. For å kunne vurdere den innsamlede informasjonen opp mot målene, må fagskolen ofte operasjonalisere målet i mer konkrete kjennetegn for måloppnåelse. En måte å gjøre dette på er å sette opp kvantitative og/eller kvalitative indikatorer eller terskelverdier som funnene fra den innsamlede informasjonen kan måles opp mot.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet om å beskrive informasjonsinnhenting fra studenter, ansatte, representanter fra yrkesfeltet og andre kilder er oppfylt.
- Kravet om informasjonens bruksområde og egnethet er oppfylt.
- Kravet om å beskrive ansvarsforholdene i innhenting er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere oppgir i kvalitetssystem for hvert av kvalitetsmålene

- hvem som er ansvarlig for innhenting av informasjonen, og fristen for dette
- hvem som er ansvarlig for å sammenfatte informasjonen, måle den opp mot mål og indikatorer og eventuelt dele den med andre grupper – herunder fristen for dette
- beskrivelse av framgangsmåten for å innhente informasjonen ved å oppgi tidspunktet for arbeidet, og hvem som skal samarbeide om oppgaven

Faglig ansvarlig er den som er gitt ansvar for det meste av prosessen med innsamling av informasjon fra ulike kilder. Det går fram av målene at informasjonen skal innhentes fra studenter, ansatte og sensorer. Fra yrkesfeltet vil dere innhente informasjon fra representanter fra virksomheter i yrkesfeltet. Dere har utarbeidet evalueringsskjema for alle disse gruppene som er et vedlegg til kvalitetssystemet. I tillegg til tilbakemelding i form av faste svaralternativer i spørreskjemaene, går det fram at kildene kan gi ytterligere kommentarer og begrunnelser. For noen av kildene brukes digitale skjema. Før lærerne foretar sin vurdering, skal de få presentert resultatet fra studentevalueringen. Innhenting er satt inn i årshjulet for kvalitetsarbeidet.

Dere skal oppdrette et fagråd bestående av studenter, faglig ansvarlig, faglærere og representanter fra relevante bedrifter. Rådet skal blant annet gi innspill for å sikre utdanningens yrkesrelevans og bidra til videreutvikling av studieplanen. Faglig ansvarlig skal føre referat fra møtene.

Vurdering

Dere samler inn informasjon fra alle kildene som er oppgitt i regelverket. Dere har også sensorer som kilde i tillegg til de obligatoriske kildene. I tillegg har dere angitt hvor informasjonen om karakterer og gjennomføring skal hentes fra. Dere har angitt ansvarlig for oppgavene og angitt tidspunkt og hovedinnhold i oppgaven, og slik sett gitt de involverte informasjon om hva som skal gjøres, når, og av hvem.

Beskrivelsen er nært knyttet opp mot målene fordi målene i sin tur i stor grad er knyttet til kildene. Slik sett er det opplagt at kildene vil være egnet til å kunne vurdere måloppnåelsen. Samlet sett viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling

Vi anbefaler at dere gjør det tydeligere hvordan dere vil bruke vurderinger, kommentarer og begrunnelser som kommer fram i fritekstfeltene i evalueringsskjemaene.

Dere har bare én fast kilde, møter med yrkesfeltet, for å innhente vurderinger fra eksterne om utdanningens yrkesrelevans, og om utdanningen dekker behovet i arbeidslivet. Målsetningene om dette er helt sentral for en fagskoleutdanning. Det er vanlig å ha flere enn én type kilde for å få en grundig vurdering av måloppnåelsen på dette området. Eksempler på supplerende kilder er tilbakemeldinger fra studenter ett til to år etter endte studier og tilbakemelding fra praksisveiledere og lignende i utdanninger der dette benyttes.

2.5.3 Samle inn resultater fra internkontrollen

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 9 tredje avsnitt bokstav f første setning

"Styret skal [...] sørge for at virksomheten drives i samsvar med gjeldende lover og regler, og etablere og sørge for gjennomføring av systematiske kontrolltiltak (internkontroll) for å sikre dette."

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje avsnitt bokstav b

"For å vurdere om hver enkelt utdanning når målet for kvalitet, skal fagskolen systematisk innhente resultater fra fagskolens internkontroll, jf. fagskoleloven § 9 tredje ledd bokstav b."

I forarbeidene til fagskoleloven § 9 er det lagt til grunn at bestemmelsens tredje avsnitt bokstav f presiserer styrets plikt til å etablere og gjennomføre systematiske kontrolltiltak. Fagskolen kan selv bestemme hvordan internkontrollen skal innrettes. Dette vil kunne variere mellom fagskolene avhengig av virksomhetens størrelse, egenart mv. Det er styret som har det overordnede ansvaret

for fagskolens internkontroll. Den konkrete utarbeidelsen og kontrollen av etterlevelsen av rutiner kan imidlertid delegeres til for eksempel daglig ledelse. Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje avsnitt bokstav b må sees i sammenheng med fagskoleloven § 9 tredje avsnitt bokstav f. Det å gjennomføre systematiske kontrolltiltak (internkontroll) i henhold til fagskoleloven § 9 er en forutsetning for å kunne oppfylle kravet i fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje avsnitt bokstav b om å systematisk innhente resultater fra fagskolens internkontroll for å vurdere om utdanningen når målet for kvalitet. For å oppfylle kravene må fagskolen gi en beskrivelse av hvordan den skal samle inn resultater i tråd med fagskoleloven § 9 tredje avsnitt bokstav f og fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje avsnitt bokstav b, hvilke resultater som skal benyttes og hvem som har ansvaret for innsamlingen. De resultatene som benyttes, må være relevante for målene fagskolen har satt for kvalitet i utdanningen.

Konklusjon

NOKUT har besluttet å utrede ordlyden i fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje ledd bokstav b om internkontroll. Siden ordlyden i § 4-1 tredje ledd bokstav b er under utredning, er dette kravet tatt ut av vurderingen av de generelle kravene til nye søkere i denne søknadsrunden.

2.5.4 Bruken av vurderingen

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 fjerde avsnitt

"Fagskolen skal bruke sin vurdering av kvaliteten til å rette opp sviktende kvalitet og videreutvikle kvaliteten i utdanningen."

Fagskoletilsynsforskriften §§ 4-1 og 4-2 stiller krav til kvalitet i fagskoleutdanning, særlig gjennom å ha krav til systematisk kvalitetsarbeid og et system for kvalitetssikring. Vurderingen av kvaliteten skal brukes til å rette opp sviktende kvalitet og videreutvikle kvaliteten i utdanningene, jf. fagskoletilsynsforskriften § 4-1 siste avsnitt. Det er altså ikke tilstrekkelig å vurdere om utdanningen når målene for kvalitet. Fagskolen må også bruke vurderingen til å rette opp kvaliteten dersom den er sviktende, og til å videreutvikle kvaliteten i utdanningene. For å oppfylle kravet, må fagskolen vise hvem som har ansvar for å foreta vurderingene, hvem som har ansvar for å fatte beslutningene, og hvem som har ansvar for å følge opp at eventuelle nødvendige tiltak vil bli iverksatt.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet om å beskrive opprettingen av sviktende kvalitet er oppfylt.
- Kravet om å beskrive videreutvikling av kvalitet er oppfylt.
- Kravet om å beskrive ansvarsforholdene i arbeidet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Følgende går fram fra beskrivelsen i kvalitetssystemet (sammendrag):

Dere gjennomfører hvert semester en gjennomgang av evalueringresultater for fagskoleutdanningen. All informasjon som framkommer gjennom både formelle og uformelle evalueringer/tilbakemeldinger og resultater fra internkontroll, skal analyseres og vurderes. Dere oppgir at studentenes tilbakemelding er hovedindikator på kvaliteten i utdanningene. Resultatene her vil, sammen med de øvrige indikatorene, avdekke størrelsen på forbedringspotensialet, synliggjøre behovet for forbedringstiltak og danne grunnlaget for forslag til tiltak for kvalitetsforbedringer og kvalitetsutvikling.

Faglig ansvarlig og rektor skal i fellesskap analysere innhentet informasjon opp mot mål og indikatorer og lage forslag til tiltak til forbedring der avvik mellom resultat og mål gjør dette nødvendig. Rektor og faglig ansvarlig har også ansvar for å iverksette relevante tiltak for å opprettholde måloppnåelsen eller nå målene. Dere oppgir flere kilder som kan gi utdypning av måloppnåelsen og informasjon om hvilke tiltak som bør iverksettes. Dette er for eksempel at dere skal notere årsaker til frafall/forsinkelser eller ha samtaler med studentrepresentanter og faglig ansvarlig. Det går også fram av fagrådets mandat at de kan gi innspill til tiltak. Informasjonen vil også kunne følges opp med umiddelbare tiltak, og dere gir eksempler på dette.

Dere angir frister for når avvik skal følges opp for flere av målene. Rektor har ansvaret for at rutinen for avvikshåndtering følges. Tiltak på bakgrunn av studentevalueringen kan iverksettes umiddelbart når noen av indikatorene er dårligere enn score «bra». Faglig ansvarlig, i samråd med rektor, setter i verk tiltak for forbedring om resultatet gjør dette nødvendig.

Årsrapporten vil vise de vesentlige resultatene gjennom året. Dokumentet som oppgir malen for årsrapporten, viser at den blant annet inneholde analyse av kvantitative indikatorer, oppsummering av resultatet av evalueringer, internkontroll og andre tilbakemeldinger. Videre skal den inneholde en overordnet vurdering av kvaliteten i fagskoleutdanningen; tiltak for å sikre og heve kvaliteten; oversikt over tiltak som er gjort; og tiltak styret skal ta stilling til. I årsrapporten settes resultater opp mot fagskolens definerte kvalitetsmål. Det vurderes om målene er nådd, og det blir vurdert om det er behov for forbedring. Året etter skal det redegjøres for gjennomførte tiltak. Faglig ansvarlig og rektor lager i fellesskap årsrapporten og fremmer eventuelle forslag til forbedringer. Rektor legger årsrapporten fram for styret. På bakgrunn av årsrapporten vil styret vurdere om kvaliteten i fagskoleutdanningen er god nok i forhold til styrets krav til kvalitet, og fatte eventuelle vedtak om tiltak for kvalitetsforbedring. Faglig ansvarlig har særlig ansvar for å iverksette tiltakene.

Vesentlige endringer vedtas av styret. Dersom det identifiseres behov for endringer i studieplan, i hovedsak gjennom evalueringer av kvaliteten i utdanningstilbudet, skal det gjøres endringer i planen. Som et fast tiltak vil dere foreta en årlig revisjon av studieplanen hvor faglig ansvarlig har ansvaret. Styret har gitt fullmakt til rektor og faglig ansvarlig til å kunne gjøre mindre endringer i studieplanen. Faglig ansvarlig har ansvar for å iverksette endringer etter innspill fra student- og ansattrepresentanter. Øvrige endringer krever godkjenning av styret. Læringsmiljøutvalget skal årlig rapportere om sitt arbeid til fagskolestyret og legge fram en handlingsplan.

Vurdering

Dere angir at dere skal vurdere resultatene opp mot målene, og at det er graden av måloppnåelse som kan danne grunnlag for tiltak. Dere oppgir også andre mer uformelle kilder enn det som er formalisert i evalueringsskjemaene i tillegg til at evalueringsskjemaene har fritekstsvar.

Kvalitetsmålene dere har fastsatt, er knyttet til kvantitative indikatorer, de standardiserte spørsmålene i evalueringsskjemaene og statistikk fra resultater gir grunnlaget for. Det kan da bli en utfordring å vurdere informasjonen fra andre kilder opp mot disse målene. Vi viser til vår anbefaling under punkt 2.5.1 «Mål for utdanningen».

Dere har satt kvantitative grenser for målene. Dere angir at dere fortløpende vil vurdere tiltak når evalueringer eller andre kilder «gjør tiltak nødvendig». Dere gir eksempel på avvik som kan utløse tiltak. Dere har ikke skrevet at noen av disse grensene anses som en terskel mot sviktende kvalitet unntatt for studentenes vurdering. Ut fra beskrivelsen forstår vi det slik at dere med avvik både refererer til avvik fra måloppnåelse og avvik knyttet til internkontrollen. Vi vurderer at dere fortløpende vil foreta en vurdering av om avviket utløser behov for umiddelbare tiltak.

Det er positivt at dere i årsrapporten både vil synliggjøre tiltak dere har iverksatt, og tiltak dere planlegger/foreslår å iverksette. Vi forstår det slik at dere særlig i årsrapporten vil foreta mer helhetlige vurderinger og foreslå større tiltak for kvalitetsutvikling, og at større tiltak vedtas av styret. Det går fram av beskrivelsen av tiltak for kvalitetsutvikling at dere vil vurdere dette selv om målene er nådd. Slik sett viser dere at dere vil gjennomføre kontinuerlig kvalitetsutvikling. Det er også positivt at dere sørger for at årsrapporten tar med tiltak fra forrige år og sikrer kontinuitet i oppfølgingen av kvalitetsarbeidet. Dere har også revidering av studieplanen som et fast tiltak, og kobler dette til funnene i evalueringene.

Dere har angitt ansvarlig for de ulike prosessene i arbeidet med vurdering og iverksetting av tiltak. Vi vurderer at dere vurderer innhentet informasjon opp mot målene, har prosedyrer for å iverksette tiltak ved sviktende kvalitet, beskriver hvordan dere vil sørge for å videreutvikle kvalitet, og at dere har angitt ansvarlig for de ulike prosessene. Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling

Dere har et eget læringsmiljøutvalg som skal gi anbefalinger. Disse skal, så vidt vi kan se, gis utenom årsrapportprosessen. Samtidig har dere oppgitt at læringsmiljø inngår som en indikator i målet som gjelder studentenes tilfredshet, og som blir fulgt opp i årsrapportprosessen. Dere bør se på om årsrapportprosessene og vurderingene fra læringsmiljøutvalget bør knyttes tydeligere sammen, eventuelt tydeliggjøre hvordan de henger sammen.

2.5.5 Involvering i arbeidet

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 første avsnitt andre setning

"Fagskolen skal involvere ansatte og studenter, inkludert eventuelle studentorganer, i kvalitetsarbeidet."

Fagskolen må involvere ansatte og studenter i kvalitetsarbeidet, slik det står i fagskoletilsynsforskriften § 4-1 første avsnitt første setning. Dersom det finnes studentorganer på fagskolen, må også de involveres. Det følger av dette at hele virksomheten og alle nivåer på institusjonen skal involveres. Dette er en forutsetning for at kvalitetsarbeidet skal kunne prege hele driften av fagskolen, og for å legge til rette for høy kvalitet på alle nivåer. Det ligger i begrepet "involvere" at både studenter og ansatte skal bli hørt og skal få være med på prosesser som er relevant for kvalitetsarbeidet. Kravet til å "involvere" omfatter mer enn å innhente tilbakemeldinger om kvaliteten i utdanningen fra studenter og ansatte. Det å bare innhente tilbakemeldinger er følgelig ikke tilstrekkelig for å oppfylle kravet. Hvilken form for involvering som er tilstrekkelig vil variere etter blant annet hvor lang utdanningen er og hvilken utdanningsform det er snakk om. Fagskolen må i søknaden redegjøre for hvordan det er tilrettelagt for at studenter og ansatte skal bli involvert i arbeidet, og hvem som har ansvar for dette.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet om å beskrive hvordan dere vil involvere studenter og ansatte er oppfylt.
- Kravet om å beskrive ansvarsforholdene i involveringen er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Følgende går fram fra beskrivelsen i kvalitetssystemet (sammendrag):

Faglig ansvarlig skal fire uker etter at studentene har gjennomført evaluering i studentundersøkelsen, gi studentene innsyn i og tilbakemelding på vurderingene. Det som kommer fram av styrker og svakheter i utdanningen etter studentevalueringen, blir gjennomgått med undervisningspersonalet. Årsrapporten gjøres tilgjengelig for studenter og ansatte på skolen.

Studentrepresentanten og ansattrepresentanten som begge deltar aktivt i kvalitetsarbeidet, velges av henholdsvis studentene og de ansatte.

Rektor og faglig ansvarlig foretar etter hvert semester, i samarbeid med studentrepresentant og ansattrepresentant, en gjennomgang av evalueringsresultater for fagskoleutdanningen. Studenter og ansatte involveres i kvalitetsarbeidet gjennom at de får mulighet til å gi innspill til og synspunkter gjennom hele prosessen, inkludert de forslagene til tiltak som kommer fram underveis ved manglende måloppnåelse, og tiltak som foreslås i årsrapporten. Studentrepresentanten og ansattrepresentanten er med i og gir innspill til den årlige revideringen av studieplanen og til kvalitetssystemet. Det er møte hver måned der ansatte blir orientert om større og mindre saker og om tiltak som skal gjennomføres.

Det går fram at rektor er ansvarlig for å sikre studentmedvirkning, og at faglig ansvarlig har noe av kontakten som beskrevet over. Se ellers beskrivelse av læringsmiljøutvalget under punkt 2.3 «Læringsmiljø, studentombud og studentorganer».

Vurdering

Vi vurderer at dere har klargjort at de ansatte og studentene skal involveres i de ulike fasene av kvalitetsarbeidet. De deltar i evalueringen og blir informert om resultatene av disse. De deltar i vurdering av resultatene av evalueringen og kan gi innspill til tolkningen av disse. Videre kan de gi innspill til tiltakene.

Dere har klargjort at rektor er ansvarlig for involveringen og klargjort rollen til faglig ansvarlig i involveringen i de ulike fasene av kvalitetsarbeidet. Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.5.6 Rapportering og forankring

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 første avsnitt første setning

"Fagskolens kvalitetsarbeid skal være forankret i fagskolens styre og ledelse."

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 4-2 første avsnitt andre setning

"Fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring skal vise [...] ansvarsforholdene og rapporteringslinjene."

Fagskolens kvalitetsarbeid skal være forankret i fagskolens styre og ledelse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 4-1 første avsnitt første setning. Det betyr at det er styret som må vedta kvalitetssystemet. Fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring skal vise blant annet ansvarsforholdene og rapporteringslinjene, jf. fagskoletilsynsforskriften § 4-2 første avsnitt andre setning. Fagskolen må dermed beskrive rapporteringslinjene og hvem som har beslutningsansvar. Dette må være beskrevet på en måte som sannsynliggjør at rapporteringslinjene og beslutningsansvaret fører til forankring hos styret og ledelsen.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet om forankring er oppfylt.
- Kravet om å beskrive rapporteringslinjene er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Følgende går fram fra beskrivelsen i kvalitetssystemet (sammendrag):

Mål og indikatorer fastsettes og endres av styret. Hvert år behandler styret årsrapporten for siste skoleår, og vesentlige endringer går til styret for vedtak. Alle endringer i systemet rapporteres til styret.

På bakgrunn av den informasjonen årsrapporten framskaffer, vil styret vurdere om de målene og indikatorene som er fastsatt, er hensiktsmessig for å finne kvalitetsnivået i utdanningen.

Rektor er ansvarlig for at rutinene i kvalitetssikringssystemet er kjent blant personalet og studentene, og at rutinene følges. Rektor er ansvarlig for internkontroll og involvering av ansatte og studenter. Rektor og faglig ansvarlig er i fellesskap ansvarlig for å organisere kvalitetsarbeidet gjennom utarbeidelse av systemdokumentasjon og tiltak som sikrer kontinuerlig forbedring av kvaliteten i fagskoleutdanningen. For alle oppgaver som inngår i kvalitetssystemet, har dere oppgitt ansvarlig og hvem den ansvarlige rapporterer til. Faglig ansvarlig lager utkast og gjennomfører oppgaver og rapporterer til rektor der oppgaven ikke gjøres sammen med rektor. Rektor bringer det videre til styret.

Vurdering

Vår vurdering er at kvalitetsarbeidet er godt forankret i styret ved at de vedtar mål og indikatorer, vurderer årlig om disse fungerer etter hensikten og for øvrig vedtar endringer i kvalitetssystemet. I tillegg får de hvert år en oppsummering av kvalitetsarbeidet og vedtar større tiltak.

Arbeidet er også godt forankret hos ledelsen ved rektor og faglig ansvarlig. Rektor har overordnet ansvar og ansvar overfor styret i tillegg til ansvar for noen enkeltoppgaver. For de andre oppgavene er det faglig ansvarlig som er ansvarlig. Rapporteringslinjene mellom disse og fra rektor til styret er godt klargjort.

Samlet sett viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling

Vi kan ikke se at utdanningsfaglig ansvarlig er involvert i arbeidet utenom ved deltakelse i læringsmiljøutvalget. Vi anbefaler å eventuelt klargjøre involvering av utdanningsfaglig ansvarlig.

3 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning

I gjennomgangen av kravene fører vi først opp kravet som dokumentasjonen er vurdert opp mot under hver overskrift, og deretter NOKUTs vurdering.

3.1 Studieplan

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 femte avsnitt

"Utdanningen skal ha en studieplan som informerer om utdanningens opptakskrav, faginnhold, struktur og undervisnings-, lærings- og vurderingsformer, inkludert praksis."

Hver utdanning må ha egen studieplan. I bestemmelsen er det listet opp minimumskrav for hva studieplanen skal informere om. Dette omfatter informasjon om utdanningens opptakskrav, jf. fagskoletilsynsforskriften kapittel 2, faginnhold og struktur, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b og undervisnings-, lærings- og vurderingsformer, inkludert praksis, jf. fagskoletilsynsforskriften §§ 2-1 tredje avsnitt bokstav c og 2-4. Studieplanen kan inneholde mer enn dette, men dette er ikke et krav. Det anbefales imidlertid at det også tas inn informasjon om utdanningens navn, jf. § 2-1 tredje avsnitt bokstav a, utdanningens overordnede læringsutbytte, jf. § 2-1 andre avsnitt, utdanningens studiepoeng og omfang, jf. § 2-2, samt arbeidskrav for studentene og læremidler/litteraturliste.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere har lagt ved en studieplan som inneholder informasjon om utdanningens opptakskrav, faginnhold og struktur og undervisnings-, lærings- og vurderingsformer. Vi vil under "Vurdering" gjengi det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

I dette underkapittelet vurderer vi bare om studieplanen inneholder tilstrekkelig *informasjon* om utdanningens opptakskrav, faginnhold og struktur og undervisnings-, lærings- og vurderingsformer. Om opptakskravene oppfyller regelverkets krav om opptak, og om de faglige kravene til utdanningens faginnhold og struktur og undervisnings- lærings- og vurderingsformer er i tråd med regelverket, vurderer vi senere i akkrediteringsrapporten.

Vår vurdering er at dere gir tilstrekkelig informasjon om utdanningens opptakskrav ved at dere oppgir programområdene som kvalifiserer for opptak. I tillegg oppgir dere kravene til realkompetansevurdering, og hvordan dere vil vurdere realkompetansen. Vi viser til kapittelet «Skikkethetsvurdering» når det gjelder omtalen av skikkethet i studieplanen.

Vi vurderer at emnebeskrivelsene, inkludert læringsutbyttebeskrivelsene på emnenivå, gir en dekkende beskrivelse av utdanningens faginnhold og struktur. Dere oppgir emner, rekkefølgen på emnene og antall studiepoeng. I tillegg oppgir dere hovedtema for hvert emne og læringsutbyttet per emne.

Vår vurdering er at deres opplysninger om undervisnings- og læringsformer oppfyller kravet om å informere om dette. For hvert emne har dere oppgitt hvordan dere gir oppfølging og veiledning, informasjon om arbeidskrav, hva som er kravet til oppmøte og hva som er pensumlitteratur i emnet. Dere beskriver i tillegg detaljert opplegget for undervisningen. Dere oppgir hvordan dere vil benytte læringsplattformen, inkludert hvordan den skal brukes i den nettbaserte undervisningen. Dere har informert tilfredsstillende om hvordan dere tilrettelegger for utdanningsformen nettbasert med samlinger.

Utdanningens vurderingsformer og eksamen er også beskrevet på en måte som oppfyller kravet om å gi tilstrekkelig informasjon om dette i studieplanen. For hvert emne har dere oppgitt vurderingsformen og vurderingskriteriene for arbeidskrav og eksamen. Dere har også oppgitt nærmere for eksamen der dette er aktuelt.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

3.2 Beskrivelse av infrastruktur

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-6

"Fagskolen skal ha administrative ressurser som er tilpasset utdanningen", og "lokaler, utstyr, tilgang til informasjons- og bibliotekstjenester og annen infrastruktur som er tilpasset utdanningen."

"Administrative ressurser" inkluderer blant annet kontorfaglige ressurser og brukerstøtte til IKT-utstyr og programvare. "Infrastruktur" betyr slikt som lokaler, utstyr og tilgang til informasjons- og bibliotekstjenester. "Lokaler" omfatter lokaler for undervisning, lokaler for de ansatte til å forberede undervisningen og møte studentene, samt lokaler hvor studenter kan drive egenstudier eller gruppearbeid. Med "utstyr" menes for eksempel utstyr i undervisningsrommene, IKT-utstyr, maskiner, kartbord og liknende. "Informasjons- og bibliotekstjenester" omfatter ulike typer tjenester som er tilgjengelig på nett eller analogt som gir studentene tilgang til den informasjonen de trenger som del av utdanningen sin. "Annen infrastruktur" kan blant annet være nettilgang på skolen, læringsplattformer og liknende som er nødvendig for å gjennomføre utdanningen. Administrasjonen og infrastrukturen skal være tilpasset utdanningen i den forstand at omfanget og egenskapene må

stå i forhold til utdanningen. Hva som trengs for å organisere og gjennomføre utdanningen for et gitt antall studenter og ansatte, er en konkret vurdering. Relevante momenter i vurderingen er antall studenter og ansatte, om utdanningen er nettbasert eller stedsbasert, om den krever tilgang til spesialutstyr eller rom, hva slags programvare som brukes og liknende.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet om administrative ressurser er ikke oppfylt.
- Kravet om infrastruktur er ikke oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere har lagt ved et vedlegg som beskriver infrastrukturen og de administrative ressursene dere har satt av. I tillegg beskriver dere behovet for IT-utstyr og innhold og bruk av læringsplattformen i studieplanen. Vi vil under "Vurdering" gjengi det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Dere oppgir at dere vil ansette eller har ansatt en daglig leder, en rektor, en administrasjonssekretær og en utviklingsleder. Vi kan ikke vurdere om dere har satt av tilstrekkelig mange årsverk til administrative ressurser fordi dere ikke har redegjort for hvilke oppgaver som skal ivaretas av de fire årsverkene dere oppgir dere vil ha i administrasjonen. Redegjørelsen for vaktordning ved studenthenvendelser er tilfredsstillende.

Infrastruktur

Dere har beskrevet hvilke avtaler dere har om leie av lokaler og oppgitt hvilke fasiliteter lokalene har. Vi vurderer at lokaler og fasiliteter er tilpasset utdanningens behov for klasserom og øvingsrom.

Dere har ikke beskrevet om studentene har tilgang til informasjons- og bibliotek tjenester. Dere har beskrevet krav til IT-utstyr og læringsplattformens bruk i studieplanen. Dere oppgir at dere vil kjøpe bruker støtte for IT-utstyr/IT-tjenester, men har ikke oppgitt noe om omfanget eller tilgjengeligheten av tjenesten.

Etttersom dere ikke har beskrevet informasjons- og bibliotekstjenestene og omfanget av bruker støtte, kan vi ikke vurdere om dette er tilstrekkelig for utdanningen. Samlet vurderer vi derfor at kravene til infrastruktur ikke er oppfylt.

3.3 Utdanningens navn

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforordningen § 2-1 tredje avsnitt bokstav a

"Utdanningen skal ha et dekkende navn."

Kravet er at utdanningen skal ha et "dekkende navn". Ordlyden i "dekkende navn" tilsier at navnet skal signalisere hvilken kompetanse studentene har etter å ha gjennomført utdanningen, og at navnet ikke kan være så overordnet at det ikke er tydelig hva som ligger i utdanningen. Utdanningens navn må gi mening for potensielle studenter, arbeidsgivere og samfunnet ellers. Navnet skal imidlertid ikke i seg selv si noe om utdanningens nivå eller lengde, og skal dermed ikke inneholde ordet "fagskoleutdanning" eller henvise til antall studiepoeng utdanningen er på. Kravet til utdanningens navn må ses i sammenheng med og speile utdanningens læringsutbytte. Utdanningens navn må være så presist at det ikke forveksles med andre utdanninger som har et annet nivå eller læringsutbytte. Det betyr at navnet må skille seg fra navn på eksisterende utdanninger som ligger på et annet nivå i NKR, og navn på andre fagskoleutdanninger som er vesentlig lengre eller kortere.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er ikke oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningens navn er ifølge søknaden «Hud-, kropp- og helseterapi for hudpleiere og helsearbeidere i salonger og klinikker».

I beskrivelsen av utdanningen i søknaden og studieplanen oppgir dere følgende om innholdet (sammendrag):

Utdanningen skal gi personell med videregående opplæring fra helse- og oppvekstfag mulighet til å styrke sin kompetanse for å møte forventninger til god hudhelse. For å kunne imøtekomme myndighetenes mål og anbefalinger om god livskvalitet, er det viktig at yrkesfeltet har tilstrekkelig kompetanse for å imøtekomme kravene som gjelder for hudpleiebehandlinger og kosmetiske behandlingsformer som fremmer god hudhelse og pleier hudproblemer. Som ferdig yrkesutøver skal kandidaten kunne gi hudpleiebehandlinger og kosmetiske behandlingsformer, kunne samarbeide med helsepersonell og leverandører av hudprodukter og ha evne til tilpasning i faglige virksomheter og arbeidsforhold i stadig endring.

Studiet består av tre emner. Emne 1 Anatomi og fysiologi gir studentene innføring i sentrale teorier om kroppens oppbygning og hvordan en levende kropp normalt fungerer. Dette for å kunne gi riktig hudpleiebehandling. Emne 2 Hud-, kropp- og helseterapi bygger på emne 1 og legger vekt på å gi studenten en forståelse for betydningen av hudpleiebehandlinger og kosmetiske behandlingsformer for god hudhelse. Emne 3 Fordypningsoppgave er til slutt i studiet.

Vurdering

Vi viser til våre vurderinger i kapitlene om «Utdanningens faginnhold og struktur» og «Overordnet læringsutbytte». Her går det fram at det er uklart hvilken tilleggskompetanse utdanningen gir ut over

yrkeskompetanse fra videregående opplæring. Vi viser til at utdanninger med lignende navn, som for eksempel «hud- og kroppsterapeut», ligger på videregående nivå, og at denne utdanningen på videregående nivå har mange av de samme temaene som den utdanningen dere søker akkreditert. Læreplanen for de fagene fra videregående som utdanningen bygger på, og særlig læreplanene i hudpleierfaget, viser også store likheter med innholdet i den utdanningen dere søker om. Dere må utdype og tydeliggjøre hvilken tilleggskompetanse den omsøkte utdanningen gir ut over den kompetansen elever kan oppnå i videregående opplæring. Navnet må være dekkende for denne tilleggskompetansen.

Navnet på utdanningen viser ikke tydelig hva innholdet dreier seg om. Helseterapi er ikke et ord som beskriver en konkret terapi, i motsetning til hudterapi og kroppsterapi. «Helse» er et ord som favner bredt, og kan omfatte både fysisk helse, psykisk helse, sosialt velvære og livsmestring. Vi stiller derfor spørsmålstegn ved hva som egentlig menes med «helseterapi». Når dette begrepet knyttes inn mot en hud- og kroppsutdanning, må det gjøres rede for hva som er innholdet i begrepet. Det fremkommer ikke tydelig i læringsutbyttebeskrivelsene hva helseterapi dreier seg om, og det tydeliggjøres heller ikke under de ulike emnene.

Samlet sett vurderer vi derfor at utdanningens navn ikke er dekkende.

3.4 Utdanningens faginnhold og struktur

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b

"Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet."

Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er "egnet" til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. En alminnelig språklig forståelse av "egnet" tilsier at utdanningen skal ha et innhold og må være organisert på en måte som gjør det mulig for studentene å oppnå utdanningens læringsutbytte. De fleste utdanninger er delt opp i emner. Emnene skal til sammen bidra til at det overordnede læringsutbyttet oppnås. Hvert emnes innhold og omfang, og sammenhengen mellom emnene, må være fastsatt i studieplanen. For at kravet skal være oppfylt må faginnholdet verken være for snevert eller omfattende til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Videre kreves det at rekkefølgen og sammenhengen mellom emner og temaer er logisk, og støtter opp under den læringsprosessen studentene skal gjennomgå.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er ikke oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen er ifølge søknaden delt opp i følgende emner:

- Emne 1: Anatomi og fysiologi (20 stp.)
- Emne 2: Hud- kropp- og helseterapi (30 stp.)
- Emne 3: Fordypningsoppgave (10 stp.)

Vi gjengir ikke beskrivelsen av temaene under de ulike emnene her, men viser til temaene som framgår av vedlegget om utdanningens innhold og struktur. I tillegg viser vi til beskrivelsen i studieplanen av strukturen og av læringsutbyttene på emnenivå.

Vurdering

Vår vurdering er at dere har levert en strukturert plan for utdanningen. Emnene henger sammen, men vi vurderer at det foreligger flere mangler ved både innholdet i emnene og omfanget av emnene. Dette henger sammen med våre vurderinger under det overordnende læringsutbyttet og navnet på utdanningen, og handler om at vi ikke ser hvilke kvalifikasjoner utdanningen gir ut over det studentene har med seg fra et helseprogramområde i videregående skole.

Det første emnet er på 20 studiepoeng og gir en svært omfattende innføring i kroppens funksjoner. Slik vi oppfatter kvalifikasjonene utdanningen skal gi, er dette bakgrunnsstoff for å kunne gi god hudpleiebehandling, kosmetiske behandlinger og anbefalinger om kosthold som påvirker huden. Dere har i liten grad angitt hudpleiekompetanse ut over generelle forhold (produktlære, reaksjoner, behandlinger og produkter, hygiene, grunnleggende rens, kontradiksjoner og analyse). For kosmetiske behandlingsformer har dere kun oppgitt et utvalg av behandlinger (eksfoliering, TCA-peeling, LCAM-peeling, needling, laser og strålevern, spesialmasker). Vi vurderer at de fleste av eller alle disse behandlingene vil kunne utføres av en hudpleier med utdanning fra videregående skole uten et års tilleggsutdanning.

Det er et betydelig omfang på Emne 1 anatomi og fysiologi, men likevel mangler anatomi og fysiologi knyttet til huden i dette emnet. Emne 1 ser ut til å være et rent teoretisk emne med multiple choice-tester. Hudens oppbygging og funksjon kommer inn som tema i Emne 2. Emne 2 inneholder både teori og praktiske behandlinger, og diverse ulike arbeidsformer. I dette emnet er det flere ulike tema som jobbes med i ulike arbeidsformer, i tillegg til grunnleggende kompetanse om hudens oppbygging og funksjon. Omfanget på emne 1 og emne 2 virker ikke å gjenspeile økt kompetanse innenfor hudpleiebehandlinger og kosmetiske behandlingsformer utover videregående nivå.

Ettersom dette er en videreutdanning for ulike helsefagutdanninger og fagbrev er det vanskelig å se ut fra fagplanen, ut over at det legges betydelig vekt på anatomi og fysiologi i emne 1, hvordan denne utdanningen gir økt kompetanse utover kompetansen man har etter å ha gjennomført vg2 og vg3 Hudpleie.

For de andre helseprogramområder som gir opptaksgrunnlag for denne utdanningen (programområdene apotektekniker, helsesekretær, tannhelsesekretær og helsefagarbeider), vil utdanningen kunne gi noe kompetanse i de teknikker som kreves for å kunne gjennomføre hudpleiebehandlinger og kosmetiske behandlinger, da innholdet i disse programområdene ikke på samme måte som programområdet hudpleie gir kompetanse i dette. Vi kan likevel ikke se at de

kvalifikasjonene den omsøkte utdanningen gir er over videregående nivå. Vi stiller også spørsmål ved om omfanget av emnet hud-, kropp- og helseterapi er stort nok til at studenter med bakgrunn i disse helseprogramområdene oppnår kvalifikasjoner tilsvarende de som har fullført programområdet hudpleie.

Oppsummert vurderer vi at dere i søknaden ikke dokumenterer at utdanningen har et faginnhold som gir vesentlig tilleggskompetanse for de som har bestått programområdet hudpleier. Utdanningen har heller ikke et faginnhold som gir kompetanse over videregående nivå for andre helseprogramområder som inngår i opptaksgrunnlaget for utdanningen. I vår vurdering i kapitlet «Overordnet læringsutbyttebeskrivelse» går det også fram at læringsutbyttet ikke tydelig viser hvilke kvalifikasjoner utdanningen gir.

For søkere som ikke har bestått programområdet hudpleie fra tidligere vil det nærmest være avgjørende for videre yrkesmuligheter at man har vært i praksis i dette faget før man skal ut i arbeid. Vi savner derfor en mer praktisk tilnærming til fagfeltet. Sammenhengen mellom vektingen av de ulike emnene virker derfor ikke logisk. Dette er en utdanning som rettes inn mot et praktisk yrke, dette bør gjenspeiles bedre i emneplanen. Emneplanen bør derfor endres. Enten bør den rettes inn mot å videreutdanne/fordype hudpleiere, eller så bør den rettes inn mot å tilby hudpleiekompetanse til helsearbeidere med andre helsefag enn hudpleie.

Samlet gjør dette at vi vurderer at kravet ikke er oppfylt.

3.5 Undervisnings, lærings- og vurderingsformer

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav c

"Utdanningen skal ha undervisnings-, lærings- og vurderingsformer som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet"

Utdanningens undervisnings-, lærings- og vurderingsformer skal være utformet og organisert på en måte som gjør det mulig for studentene å oppnå utdanningens læringsutbytte. De må derfor være tilpasset utdanningen. Undervisnings-, lærings- og vurderingsformene må understøtte faginnholdet og strukturen, og må passe til utdanningsformen enten den er stedbasert, nettbasert eller en kombinasjon av disse. Vurderingsformene må være tilpasset emnene og læringsaktivitetene, og må være tilpasset hensikten om å gi studentene tydelige mål og tilbakemeldinger. Det må også være mulig gjennom vurderingsformene å kunne fastsette i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet. Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer påvirker hverandre. Det må derfor foretas en konkret helhetsvurdering av om kravet er oppfylt samlet sett. Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer skal fremgå av studieplanen, jf. samme bestemmelses femte avsnitt.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere har lagt ved en studieplan som beskriver utdanningens undervisning-, lærings- og vurderingsformer. Vi vil under "Vurdering" gjengi det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Dere beskriver en variasjon av undervisnings- og læringsformer. Dere har en læringsplattform som gir studentene oversikt og tilgang til innhold og oppgaver. Læringsplattformen tilrettelegger for ulike læringsaktiviteter utenom samlingene. Dere har et relativt stort omfang av samlinger som sammen med strukturen i læringsplattformen vil hjelpe studentene til å komme gjennom alt lærestoff innen angitt opplæringstid. Dere har arbeidskrav i form av større oppgaver, gruppearbeid, involvering og diskusjoner i tillegg til klasseromsundervisning og demonstrasjon og øvelser. Samlet gjør dette at dere kan tilpasse opplæringen slik at de ulike kvalifikasjonene i læringsutbyttebeskrivelsen knyttet til kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse kan oppnås.

Dere har arbeidskrav knyttet til hvert emne. Innholdet i arbeidskravene og eksamenen er tilrettelagt for at studentene skal kunne vise kvalifikasjoner som får fram både bredde og dybde. I emnet som er knyttet særlig til ferdighetene i utdanningen har dere en muntlig eksamensform som er egnet til at studenten får vist kvalifikasjonene i emnet. Ved eksamen skal studenten velge utdypning av ett tema innenfor emnet, noe som gjør at studenten kan vise dybdekompetanse i eksamenen. Fordi studentene i tillegg må bestå arbeidskravene i emnet som samlet dekker hovedtemaene, får dere også vurdert at studenten har den nødvendige breddekompetansen. Også emnet fordypningsoppgave legger til rette for å vise dybdekompetanse, mens arbeidskravene og eksamensformen i anatomi og fysiologi sikrer at studenten har tilstrekkelig breddekunnskap innenfor dette emnet.

Samlet vurderer vi at dere har beskrevet undervisnings-, lærings- og vurderingsformer som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.

Anbefalinger

I emnet hud-, kropp- og helseterapi oppgir dere at studenten skal gjennomføre en behandling og beskrive og begrunne den muntlig. Dere sier vurderingsformen er muntlig. Det er noe uklart om vurderingsgrunnlaget kun er den muntlige framføringen studenten gir, eller om også selve gjennomføringen direkte eller indirekte skal vurderes. Dere bør klargjøre dette tydeligere og eventuelt oppgi at eksamensformen er praktisk-muntlig dersom dette er tilfellet. I Emne 2 ser det ikke ut til å være vurderingsformer på gjennomgått teori. Vi anbefaler at studentene også testes i hudanatomi og fysiologi i Emne 1.

Ettersom dette er en utdanning rettet mot praktisk yrkesutøvelse av hudpleie og kosmetiske behandlinger er antall timer i Emne 1 (520) og 2 (770) ikke gjenspeilet i kompetansen og læringsutbyttet beskrevet innenfor emnene. Emne 2 inneholder tema både om hudens oppbygging og funksjon, hudsykdommer og hudtilstander i tillegg til den praktiske utøvelsen av faget. Disse

temaene er svært viktige og helt sentrale i utøvelsen av faget, og disse mister tyngde som en del av emne 2 som i stor grad er den praktiske utøvelsen. Derfor anbefaler vi at dere vurderer om temaene om hudens oppbygging, funksjon og hudsykdommer bør ha eksamensform som Emne 1, og ikke praktisk-muntlig. Forholdet mellom antall timer i emne 1 og emne 2 gjenspeiler ikke antall temaer de inneholder. Vi anbefaler at blant annet hudens oppbygging og hudsykdommer testes teoretisk for alle for å sikre kunnskap i dette viktige temaet.

I Emne 2 er vurderingsformene arbeidskrav, muntlig eksamen og emneeksamen i form av hudpleiebehandling og kosmetisk behandling. Det er noe uklart om studentene testes i alle tema, da det ser ut som man under arbeidskrav selv kan velge ut fra læringsutbyttebeskrivelsene. Her kan dere risikere at studentene ikke blir testet i viktige tema som f. eks hudsykdommer. Vi anbefaler at dere går gjennom hvordan dere har organisert hva studentene blir testet i i ulike arbeidskrav og eksamener slik at dere kan sikre at dere får testet studentene i de mest sentrale temaene i emnet.

Til slutt anbefaler vi at dere vurderer å ha praksis som en del av utdanningen.

3.6 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt

"Fagskolen skal samarbeide med aktører i arbeidslivet for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for ett eller flere yrkesfelt."

Ordlyden i kravet viser til at utdanningen skal være yrkesrettet, og stiller krav til formålet med samarbeidet mellom fagskolen og aktører i arbeidslivet. Kravet må tolkes i lys av fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning, som sier at fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. Også i forarbeidene til fagskoleloven er det gitt uttrykk for at fagskoleutdanning skal svare til behov i arbeidsmarkedet. Fagskoleutdanning skal dermed være en avsluttet og selvstendig utdanning med opplæring i spesifikke ferdigheter, som skal kunne tas i bruk for å løse konkrete oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. Samarbeidspartnerne må være relevante for å kunne sikre at utdanningen kan tas i bruk i arbeidslivet. Fagskolen må i søknaden vise at de har planer om regelmessig og systematisk samarbeid med arbeidslivet. Det sentrale er at samarbeidet bidrar til at utdanningen er relevant for minst ett yrkesfelt. Det er ikke tilstrekkelig at enkeltpersoner i fagmiljøet har uformell kontakt med representanter for yrkesfeltet. Samarbeidet med arbeidslivet bør handle om utvikling, gjennomføring og evaluering av utdanningen.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknaden oppgir dere at dere samarbeider med disse aktørene i arbeidslivet:

- Løvenvold Helse og Velvære AS, Ålesund
- Oslo Hud AS, Oslo
- Medi Set Viken, Drammen
- Esthetica Medical AS, Svelvik
- Magic Lillestrøm, Lillestrøm
- Kjerstis hudpleiesalong AS, Bergen

Det går fram at dere har samarbeidet om utviklingen av utdanningen ved at dere i fellesskap med samarbeidspartnerne har utviklet innhold og omfang for studiet, inkludert det å gjennomgå utdanningens læringsutbytte.

Dere har planer om et framtidig samarbeid om utdanningen ved at samtlige samarbeidspartnere skal være med i fagskolens fagråd og delta i to faste årlige møter for å gå gjennom læringsutbyttebeskrivelsene og innholdet i utdanningen. I tillegg skal dere samarbeide med hver av partnerne innenfor minst et annet område. De aktuelle områdene er: å kvalitetssikre at fagskoleutdanningene er i tråd med sektorens utvikling, gi studentene innsikt i bedriftens arbeidsområder, møter med felles kompetanseutvikling, prosjektarbeid og/eller praksis for studentene eller utvikle et kunnskapsmiljø i tilknytning til skolen.

Vurdering

Dere beskriver at dere har samarbeidet med aktører fra yrkesfeltet i utviklingen av denne utdanningen. Vi vurderer at de navngitte virksomhetene vil kunne bidra til å sikre at læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet. Dette viser at kravet er oppfylt.

Anbefaling

To av samarbeidspartnere deres er leverandører av produkter og to er skjønnhetssalonger. En av hver av disse tilbyr også etterutdanningskurs. Vi viser til at dere har rettet utdanningen mot å gjennomføre make-up for mote og ulike former for massemedia. Dere oppgir at mulige yrkesveier kan være sminkør på TV, skjønnhetsmedarbeider i magasiner og arbeid som sminkør for andre aktører. I læringsutbyttebeskrivelsene nevner dere spesifikt at studentene skal kunne utføre make-up for TV, film, foto, reklame og mote. Slik vi oppfatter det, vil det derfor være aktuelt med flere andre typer mulige arbeidsplasser enn arbeid i skjønnhetssalonger eller salg av hudpleieprodukter. Vi anbefaler derfor at dere sørger for flere samarbeidspartnere, særlig innenfor bransjer som driver med make-up for massemedia som TV, film og reklame, slik at disse kan bidra til å sikre at læringsutbyttet er relevant også for disse yrkesfeltene.

3.7 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning

"Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk."

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt

"Utdanningens læringsutbytte skal være utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket."

Fra Fagskoleloven § 4a første avsnitt første setning

"Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid."

Bestemmelsene om læringsutbytte stiller krav til hvordan læringsutbyttet skal beskrives, og på hvilket nivå kvalifikasjonene skal være. En læringsutbyttebeskrivelse skal beskrive hva en person vet, kan og er i stand til å gjøre som resultat av læringsprosessen som skjer gjennom utdanningen, jf. forskrift om NKR og EQF (Det europeiske rammeverket for kvalifikasjoner) § 2 bokstav c. Utdanningens læringsutbytte er styrende for mange andre sider av utdanningen. Det må være samsvar mellom det overordnede læringsutbyttet og utdanningens navn, omfang, nivå i NKR, faginnhold og struktur, opptakskrav og fagmiljø. Læringsutbyttet skal være på nivå 5 i NKR, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt første setning. Det må derfor vurderes om læringsutbyttebeskrivelsen(e) er i tråd med NKR nivå 5.1 eller 5.2. Søkeren må i søknaden oppgi hvilket nivå i NKR utdanningen ligger på. For utdanninger på 90 studiepoeng, eller utdanninger som bygger videre på andre fagskoleutdanninger uavhengig av omfang, skal søkeren oppgi det nivået som stemmer best overens med utdanningens læringsutbytte. Kravet om utdanningens læringsutbytte, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt, henger tett sammen med kravet i fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt om samarbeid med yrkesfeltet, og fagskolelovens krav om at utdanningen må gi en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning. Det må derfor vurderes om kvalifikasjonen er tilstrekkelig for å utøve yrket, om utdanningen gir en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, og om læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet. Læringsutbyttebeskrivelsen må være så fagspesifikk at den gir mening som en overordnet beskrivelse av kompetansen, og den kan ikke ligge for tett på de generelle formuleringene i NKR. Det må også være mulig å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd. Hvis fagskolen benytter karakterer som vurderingsuttrykk, må det være mulig å sette karakterer på studentene som speiler hvor godt de mestrer læringsutbyttet. Det må til slutt vurderes om studentene kan oppnå læringsutbyttet med grunnlag i startkompetansen de kommer inn med (utdanningens opptakskrav). Alle studenter som har fullført og bestått utdanningen, skal minimum ha oppnådd utdanningens overordnede læringsutbytte. Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid, jf. fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet om at kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket er ikke oppfylt.
- Kravet om at læringsutbyttet skal være i samsvar med NKR er ikke oppfylt.
- Kravet om utdanningens omfang er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen er ifølge studieplanen på 1550 arbeidstimer. Dere oppgir i søknaden at utdanningen gir uttelling i 60 studiepoeng.

Utdanningen har følgende overordnede læringsutbytte:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har kunnskap om anatomi og fysiologi som anvendes i hud-, kropp- og helseterapi i salonger og klinikker
- har kunnskap om anatomi og fysiologi som beskriver menneskekroppens oppbygging, organer og deres normalfunksjon
- har kunnskap om ernæring, hudens oppbygning og funksjon som anvendes i hud-, kropp- og helseterapi i salonger og klinikker
- har kunnskap om etikk og kommunikasjon som anvendes i hud-, kropp- og helseterapi i salonger og klinikker
- har innsikt i relevante lover som gjelder hud-, kropp- og helseterapi i salonger og klinikker
- har kunnskap om hud-, kropp- og helseterapi og kjennskap til hudpleiesalonger og hudklinikker
- kan oppdatere sin faglige kunnskap om hud-, kropp- og helseterapi gjennom informasjonsinnhenting og kontakt med fagmiljøet
- forstår betydningen av hud-, kropp- og helseterapi i et samfunns- og verdiskapingsperspektiv

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan anvende kunnskap om anatomi og fysiologi i arbeid med hud-, kropp- og helseterapi i salonger og klinikker
- kan anvende kunnskap om ernæring, hudens oppbygning og funksjoner i hud, kropp- og helseterapi i salonger og klinikker
- kan anvende kunnskap om etikk og kommunikasjon i hud-, kropp- og helseterapi i salonger og klinikker
- kan anvende hud-, kropp- og helseterapi i salonger og klinikker
- kan finne informasjon og fagstoff om anatomi og fysiologi som er relevant for hud-, kropp- og helseterapi
- kan finne informasjon og fagstoff om ernæring, hudens oppbygning og funksjon som er relevant for hud-, kropp- og helseterapi
- kan bistå til å kartlegge ulike hudtyper og identifisere tilstander og behov for iverksetting av hudpleie og kosmetiske behandlinger

Generell kompetanse:

Kandidaten

- har forståelse for etiske prinsipper, utfordringer og dilemmaer i møte med mennesker som har hudproblemer
- har utviklet en etisk grunnholdning i utøvelsen av hud-, kropp- og helseterapi i salonger og klinikker
- kan utføre hudpleiebehandlinger og kosmetiske behandlingsformer etter ulike behov for hud-, kropp- og helseterapi i salonger og klinikker
- kan bygge relasjoner gjennom kunnskaps- og erfaringsdeling om hudpleiebehandlinger og kosmetiske behandlingsformer med kollegaer og helsepersonell og på tvers av fag samt med produktleverandører
- kan anvende hudpleiebehandlinger og kosmetiske behandlingsformer av relevans for hud-, kropp- og helseterapi i salonger og klinikker

Vurdering

Vi vurderer at dere har læringsutbyttebeskrivelser som tilsynelatende dekker kvalifikasjonene i NKR, fordi utbyttebeskrivelsene er formulert på riktig nivå (5.1), og ligger under de riktige kategorier av kvalifikasjoner (kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse). Vi vurderer likevel at de innholdsmessig beskriver kompetanse som ligger på et lavere nivå. Vi viser i den forbindelse til kapittelet om «Utdanningens faginnhold og struktur».

De fleste av læringsutbyttebeskrivelsene er ikke tilstrekkelig konkrete og dekkende. Dette gjelder innenfor alle de tre områdene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Vi viser til kvalifikasjonen i NKR om at kandidaten «har kunnskap om begreper, prosesser og verktøy som anvendes innenfor et spesialisert fagområde». Dere har flere læringsutbytter som beskriver dette, men angivelsen er så overordnet og lite fagspesifikk at det ikke fremgår tydelig verken hvilke prosesser eller verktøy det gjelder. Det samme gjelder ferdigheter og generell kompetanse. Her går det fram at kandidaten skal ha kunnskap, men det går ikke fram hva slags arbeid det er som skal utføres eller hvilke konkrete kvalifikasjoner som denne utdanningen spesifikt gir. Innholdet i læringsutbyttebeskrivelsene er stort sett bare navn på utdanningen, navn på emnene og generelle formuleringer som ligger tett på beskrivelsene i NKR. Dette er ikke tilstrekkelig for å få fram kvalifikasjonene i yrkesutøvelsen og gir ikke informasjon om den unike kompetansen kandidatene har etter endt utdanning. Vi kan derfor ikke vurdere om kvalifikasjonene er tilstrekkelig for å utøve yrket.

Vi viser også til vår vurdering under kapittelet «Utdanningens faginnhold og struktur». Der går det fram at de kvalifikasjonene som går fram av spesifiseringen av innholdet heller ikke gir en tydelig retning for hva dere vil med utdanningen, og ikke dokumenterer at utdanningen ligger over videregående nivå.

Samlet sett er kravet om at kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket ikke oppfylt.

3.8 Avtaler, omfang og nivå

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleforskriften § 47 fjerde avsnitt

"NOKUT skal påse at fagskoleutdanningen er i tråd med de internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler som Norge er forpliktet til å følge."

Kravet er bare relevant dersom det finnes internasjonale standarder, konvensjoner eller avtaler som har betydning for den aktuelle fagskoleutdanningen. Det må vurderes konkret hvorvidt det finnes et internasjonalt regelverk som er av betydning for den enkelte fagskoleutdanning. Det som kreves er at fagskoleutdanningen er "i tråd med" det relevante internasjonale regelverket. En alminnelig språklig forståelse av "i tråd med" tilsier at det sentrale er at fagskoleutdanningen ikke har et innhold som strider mot eller ikke er i samsvar med det internasjonale regelverket. Det må derfor vurderes hvorvidt det er noe ved utdanningen som ikke er forenlig med en internasjonal avtale, konvensjon eller standard.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

3.9 Opptakskrav

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, fjerde avsnitt første setning og femte avsnitt første setning

"Kvalifisering for opptak (1) Opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse [...], eller tilsvarende realkompetanse. (4) Styret selv kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen. (5) Styret selv kan i tillegg stille opptakskrav om fullført og bestått fagskoleutdanning til fagskoleutdanninger."

Bestemmelsen stiller krav til hvilke opptakskrav fagskolen kan stille for utdanninger. Fagskoleopptak er regulert i fagskoleloven § 16. Fagskoleforskriften § 7 presiserer fagskolelovens kvalifiseringskrav. Det er presisert i bestemmelsens første avsnitt at opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse, eller tilsvarende realkompetanse. Innenfor disse rammene er det fagskolen selv som bestemmer hvilke opptaksgrunnlag som gjelder for de utdanningene den tilbyr. Dette skal vedtas i forskrift, jf. fagskoleloven § 16 fjerde avsnitt, og skal også stå i studieplanen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 femte avsnitt. I studieplanen er opptakskravet gjerne presisert mer i detalj enn i forskriften. Opptakskravet må oppgi hva som er det generelle opptakskravet til studiet, det vil si for eksempel å oppgi de aktuelle fagbrevene som gir opptak. Videre må opptakskravet ses i sammenheng med utdanningens overordnede læringsutbyttebeskrivelser, innhold og omfang. Det må vurderes om det

er realistisk at studentene kan nå det overordnede læringsutbyttet innenfor det oppgitte omfanget (studiepoeng) for utdanningen med opptakskravet som er gitt. Opptakskravet skal også inneholde bestemmelser om realkompetansevurdering i tråd med fagskoleloven § 16 og fagskoleforskriften § 7. Realkompetanse er definert i fagskoleforskriften § 2 bokstav b som "dokumentert kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse tilegnet uavhengig av læringsarena, gjennom formell, ikke-formell og uformell læring". Opptak på grunnlag av realkompetanse forutsetter en tilsvarende kompetanse som det generelle opptakskravet til utdanningen. I utgangspunktet er det kun søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret som kan tas opp på grunnlag av realkompetanse, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt første setning. Det kan imidlertid gis unntak fra alderskravet for kunstfaglige skoleutdanninger, jf. fagskoleforskriften § 8, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt. Fagskolens styre kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen, jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt. Det spesielle opptakskravet må være "relevant" for den konkrete utdanningen. Med spesielle opptakskrav menes "krav om bestemte fag, fagbrev, svennebrev, karakterer, poeng, opptaksprøver, arbeidserfaringer, autorisasjoner, sertifiseringer eller andre yrkesgodkjenninger", jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt andre setning. Listen er uttømmende, og fagskolen har ikke har anledning til å stille andre spesielle opptakskrav enn de som er listet opp. Dersom fagskolen har satt spesielle opptakskrav for utdanningen, må det komme tydelig frem hva som kreves av søkerne. Dersom en utdanning har opptaksprøve som spesielt opptakskrav, må fagskolen fastsette hvor stor vekt opptaksprøven skal tillegges, jf. fagskoleforskriften § 18. I henhold til fagskoleforskriften § 7 tredje avsnitt kan realkompetansevurdering ikke foretas for opptak til fagskoleutdanninger der fagskolen har stilt som spesielt opptakskrav at studenten har yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning med grunnlag i fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Formelle opptakskrav er i tråd med regelverket.
- Beskrivelse av realkompetansevurdering er i tråd med regelverket.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden følgende opptakskrav:

Fullført og bestått videregående opplæring i ett av utdanningsprogrammene:

- hudpleie
- apotektekniker
- helsesekretær
- tannhelsesekretær

eller i ett av fagbrevene:

- helsefagarbeider
- ambulansefagarbeider

Dere skriver også at søkere med realkompetanse kan tas opp til utdanning, og oppgir de generelle kravene til realkompetanse i regelverket. Dere presiserer at:

- Søkere må levere dokumentasjon på realkompetanse som tilsvarer fullført og bestått videregående opplæring innenfor utdanningsprogram og fagbrev som inngår i det formelle opptakskravet.
- Søkere må levere dokumentasjon for fellesfag som tilsvarer læreplanene i vg1 og vg2 i yrkesfaglige programområder.
- Dokumentasjonen må være utformet slik at den kan vurderes mot læringsutbyttebeskrivelsene /kompetansemålene i utdanningsprogram og fagbrev som inngår i det formelle opptakskravet.

Vurdering

Vi vurderer at bestemmelsene om realkompetanse er i tråd med regelverket.

Vi vurderer at opptakskravet omfatter programområder som åpner for en for stor forskjell i startkompetansen til søkerne for en fagskoleutdanning i hud-, kropp- og helseterapi. Det er ikke tilstrekkelig sammenheng mellom opptakskravet og utdanningens innhold. Hudpleiere vil ha kompetanse fra videregående som gjør at de kan få fritak for mesteparten av utdanningen. Også noen av de andre fagområdene vil kunne få fritak for deler av emnet anatomi og fysiologi. Vi bemerker at dette viser at utdanningen innholdsmessig ikke ligger på nivå over videregående opplæring. Vi viser til vår beskrivelse under kapitlene om «Utdanningens faginnhold og struktur», «Utdanningens læringsutbytte og «Utdanningens navn».

Anbefaling

Vi anbefaler at dere skiller mellom utdanningsprogram og programområder når dere angir opptaksgrunnlaget som kreves fra videregående skole. I opplistingen deres er det bare programområder som tilhører samme utdanningsprogram.

3.10 Politiattest

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 27 første og andre avsnitt

"I utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudier, skal fagskolen kreve at studentene skal legge frem politiattest som omtalt i politiregisterloven § 39 første ledd. Fagskolen kan kreve politiattest ved opptak eller underveis i slike utdanninger. Hvis det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer arbeid, gjelder disse reglene tilsvarende for studenter som deltar i praksisstudier eller klinisk undervisning."

Ifølge ordlyden har fagskolen en plikt til å kreve politiattest i visse situasjoner. Ordlydsforståelsen støttes av forarbeidene. I vurderingen av om det skal kreves politiattest ved opptak, er det ikke

nødvendig at studenten med sikkerhet vil komme i kontakt med mindreårige. I forarbeidene til fagskoleloven er det lagt til grunn at det er tilstrekkelig at det er en mulighet for at studenten, i forbindelse med praksisstudier eller klinisk undervisning, kan komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted. Dersom utdanningen ikke har obligatorisk praksis eller klinisk undervisning, er det ikke adgang til å kreve politiattest ved opptak. Dette gjelder også dersom det bare er en mulighet for at studenten velger praksisopplæring eller klinisk undervisning i fremtiden. Fagskolen kan imidlertid kreve politiattest fra disse studentene senere i utdanningsløpet dersom de skal delta i praktisk eller klinisk undervisning hvor de vil kunne komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted. Poliattiattest kan bare brukes dersom den bidrar til å øke tilliten til at mindreårige tas hånd om av skikkede personer, jf. politiregisterloven § 37 første avsnitt nr. 4. Det er i forarbeidene til fagskoleloven lagt til grunn at i utdanninger der en student kan komme i kontakt med utviklingshemmede eller andre sårbare grupper, vil vedkommende også kunne komme i kontakt med mindreårige. I forarbeidene til fagskoleloven går det fram at man med "praksisstudier" legger Universitets- og høgskolerådets definisjon til grunn: studier som "kjennetegnes av at studenten for en tidsbestemt periode befinner seg i en situasjon hvor han eller hun skal arbeide omtrent som en yrkesutøver. Kravene til oppgaver, omfang og utførelse vil være ulike avhengig av hvor i studieløpet studenten befinner seg. Situasjonen er som oftest kjennetegnet av at praksisstudiene gjennomføres utenfor utdanningsinstitusjonens egen ramme, og at en fagperson på praksisstedet er veileder".

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

3.11 Skikkethetsvurdering

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleforskriften § 27 første og andre avsnitt

"Skikkethetsvurdering skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26. [...] Ved akkreditering av fagskoleutdanning skal det vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen."

Fra Fagskoleforskriften § 26

"En skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket."

Det følger av fagskoleforskriften § 27 andre avsnitt at det ved akkreditering av utdanning skal vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen. Formålet med en skikkethetsvurdering er å avdekke om studentene har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket, jf. fagskoleforskriften § 26 første setning. Skikkethetsvurderinger skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26, jf.

§ 27 første avsnitt første setning. I utdanninger der studentene er i kontakt med barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner, og kan utsette deres liv, fysiske og/eller psykiske helse, rettigheter og sikkerhet for fare skal det dermed foretas skikkethetsvurderinger, jf. § 26, jf. § 27. Sårbare situasjoner kan være hvis studenter har ansvar eller omsorg for et individ, og der det kan oppstå et tillitsforhold. Dette kan for eksempel være dersom studenter skal møte sårbare individer som en del av arbeidsoppgavene i praksis eller klinisk undervisning. Et annet eksempel er dersom studentene er avhengig av hverandre og sårbare i lærings situasjonen eller yrkesutførelsen, blant annet som kollegaer. Dersom studenter kan utgjøre en slik fare, må det foretas skikkethetsvurdering, jf. § 27 første avsnitt første setning. Det er fagskolens ansvar å legge utdanningene til rette for at vurderingen av om en student er skikket for yrket, kan foretas innenfor rammene av utdanningen. Læringsformene må dermed være egnet til å avdekke studentenes skikkethet. Det er kun utdanninger definert i § 27, jf. § 26 som kan underlegges en egen skikkethetsvurdering.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er ikke oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Følgende går fram av søknadsskjemaet (sammendrag):

I utdanningen vil studenten utøve ulike hudbehandlinger og kosmetiske behandlingsformer når det er praktisk undervisning i demorom. Dette vil kunne avdekke om en student har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket på unge eller voksne i sårbare situasjoner.

Vurdering

Den begrunnelsen dere gir er ikke tilstrekkelig for å kunne ha hjemmel for å kreve skikkethetsvurdering i utdanningen. Utdanningen må ha målgrupper som gjør at studenten kan utgjøre en fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, jf. fagskoleforskriften § 27 første avsnitt, jf. § 26. Vi kan ikke se at dere har beskrevet innholdet på en slik måte at det kommer fram.

Dette betyr at dere må fjerne bestemmelser om at utdanningen skal ha skikkethetsvurdering i studieplanen og i forskriften § 5-5.

3.12 Fagmiljø

3.12.1 Fagmiljø – kravene dere selv har fastsatt

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 tredje avsnitt

"Fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning"

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som "de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet". Det følger av fagskoletilsynsforskriften § 2-3 tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha. Dette gjelder også krav til rollene som faglig og utdanningsfaglig ansvarlig. De kravene fagskolen selv fastsetter, må oppfylle kravet i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og andre avsnitt, jf. kapittelet «Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt». Det betyr at kravene må sikre at fagmiljøets størrelse og kompetanse står i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. Kravene må også sikre at det i fagmiljøet finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Fagskolen må stille krav til utdanning for faglig ansvarlig som er relevant for utdanningens innhold og egenart. Videre må fagskolen stille krav til utdanningsfaglig utdanning for utdanningsfaglig ansvarlig. Vi viser for øvrig til utdypingen av disse kravene til fagmiljøet under kapittelet «Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt».

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Den faglig ansvarliges ansettelsesforhold er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Den faglig ansvarliges utdanning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Den utdanningsfaglig ansvarliges utdanning er ikke i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Fagmiljøets kompetanse og sammensetning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Fagmiljøets størrelse er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Vi viser til kravspesifikasjonen for fagmiljøet (dokumentet som viser hvilke krav fagskolen har fastsatt). Vi vil under "Vurdering" gjengi det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Faglig ansvarlig

Vi vurderer at kravene dere har stilt til faglig ansvarlig oppfyller kravene i regelverket. Dere stiller krav om at faglig ansvarlig har utdanning med minst bachelor innen yrkesfaglærer i helse- og oppvekstfag, sykepleie, biologi, fysioterapi eller tilsvarende. I tillegg krever dere at vedkommende har utøvd yrket sitt i minst fem år i løpet av de siste ti årene, har 30 studiepoeng i pedagogikk og minst ett års undervisningserfaring.

Vi vurderer at en slik utdanningsbakgrunn er relevant for utdanningens innhold og egenart, og at kravene dere stiller til tilleggskompetanse er egnet for rollen.

Utdanningsfaglig ansvarlig

Vi vurderer at de kravene dere har stilt til utdanningsfaglig ansvarlig ikke oppfyller kravene i regelverket. Dere stiller krav om at utdanningsfaglig ansvarlig har minimum 60 studiepoeng i pedagogikk i form av enten PPU, praktisk pedagogisk utdanning eller annen utdanning innen pedagogikk/didaktikk. Dere krever at utdanningsfaglig ansvarlig tar minimum 30 studiepoeng i nettpedagogisk utdanning innen to år etter akkreditering av utdanningen.

Dere krever også at vedkommende må ha formell faglig kompetanse som minst yrkesfaglærer i helse- og oppvekstfag, i sykepleie, i biologi, i fysioterapi eller tilsvarende. I tillegg krever dere undervisningserfaring i minst tre år i løpet av de siste fem årene og minimum ett års arbeidserfaring med nettundervisning.

Vi vurderer at krav til PPU (praktisk pedagogisk utdanning) oppfyller kravet til utdanningsfaglig utdanning. Formuleringen «eller annen utdanning innen pedagogikk/didaktikk» åpner imidlertid for utdanningsfaglig utdanning som ikke er rettet mot voksne. Dere må presisere at den utdanningsfaglige utdanningen må være rettet mot læring på minimum nivå med videregående opplæring. Vi vurderer derfor at kravene dere har stilt til utdanningsfaglig ansvarlig ikke oppfyller kravene i regelverket. Vi vurderer at kravene dere stiller til tilleggskompetanse for utdanningsfaglig ansvarlig er egnet for rollen.

Fagmiljøets kompetanse og sammensetning

Vi vurderer at kompetansekravene dere har stilt til faglærerne er relevante. Kravene dere har stilt sikrer at det finnes personer i fagmiljøet med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Dere har listet opp kompetansekrav knyttet til hvert enkelt emne. Kravet for emnet anatomi og fysiologi er minst utdanning som bachelor enten i yrkesfaglærer helse- og oppvekstfag samt minst 30 studiepoeng i grunnmedisin eller i sykepleie eller i biologi eller i fysioterapi eller tilsvarende. Kravet for emnet hud- kropp- og helseterapi er minst bachelor enten i yrkesfaglærer helse- og oppvekstfag eller i sykepleie med videreutdanning i dermatologi. Kravet for emnet fordypningsoppgave er enten bachelor i yrkesfaglærer helse- og oppvekstfag eller i sykepleie med videreutdanning i dermatologi.

Det skal finnes personer med utdanningsfaglig kompetanse ved at dere krever at minst en lærer i fagmiljøet skal ha formell utdanningsfaglig kompetanse i form av minimum 30 studiepoeng i pedagogikk. I tillegg kommer kravet til at faglig ansvarlig skal oppfylle samme krav, og at utdanningsfaglig ansvarlig skal ha minst 60 studiepoeng i pedagogikk og ha kompetanse som yrkesfaglærer. I tillegg krever dere at minst en person i fagmiljøet tar minimum 15 studiepoeng i nettpedagogisk utdanning eller tilsvarende innen to år etter akkreditering av utdanningen. I tillegg kommer kravet til utdanningsfaglig ansvarlig på 30 studiepoeng innen samme tidsfrist.

I tillegg krever dere at alle i fagmiljøet som ikke har formell nettpedagogisk kompetanse skal gjennomføre et internt kurs i nettpedagogikk på 12 timer over to dager. Innholdet i kurset er nettpedagogikk og nettundervisning i digitalt klasserom. Kurset gjennomføres årlig innen 1. september. Hver faglærer må beherske læringsplattformen itslearning og Office-programmene. Det er satt opp internt kurs og oppfølgingskurs i læringsplattformen itslearning.

Dere har stilt krav om relevant og oppdatert yrkeserfaring i og med at dere krever at faglærere må ha utøvd yrket sitt i minst tre år i løpet av de siste fem årene.

Fagmiljøets størrelse

Fagmiljøets størrelse står i forhold til innholdet og egenarten til denne utdanningen. Vi vurderer at kravet deres om antall årsverk og fagpersoner knyttet til utdanningen er tilstrekkelig for den studentmassen som dere planlegger å ta opp. Dere krever at faglig ansvarlig skal ha en 20 % stilling, og at vedkommende i tillegg skal være faglærer i minst 30 % stilling. I tillegg skal det være minst to årsverk av faglærere for en studentmasse på 32 personer.

3.12.2 Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og andre avsnitt

"Fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. I fagmiljøet skal det finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Utdanningen skal ha en a. faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen. Den faglig ansvarlige skal ha utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, og være ansatt i minst 50 prosent stilling ved fagskolen. b. utdanningsfaglig ansvarlig med utdanningsfaglig utdanning som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring."

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som "de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet". Fagmiljøet kan bestå av fast ansatte, midlertidige ansatte og timelærere, og de ansatte kan være i heltids- eller deltidsstillinger. Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt første setning beskriver et overordnet krav om at fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til utdanningens innhold og egenart og til hvor mange studenter som til enhver tid tar utdanningen. Det er ikke stilt noen absolutte krav til hvor mange personer som må være del av fagmiljøet. Det sentrale er at fagmiljøet må bestå av nok personer til at det er mulig å gjennomføre alle aktivitetene knyttet til planlegging, undervisning, tilbakemelding, vurdering og liknende. Hvor mange personer som trengs, vil i stor grad avhenge av hvor mange studenter som tar utdanningen. Fagmiljøets størrelse bør også være robust nok til å tåle endringer som for eksempel uventet fravær. Det stilles konkrete krav til hva slags kompetanse personer i fagmiljøet skal ha. Kompetansekravene gjelder for det samlede fagmiljøet. Hvilken kompetanse som skal finnes i et konkret fagmiljø, krever en konkret vurdering av blant annet den enkelte utdanningens faginnhold og undervisningsform. Fagmiljøet må ha rett faglig kompetanse til å kunne gjennomføre opplæring og vurdering i tråd med studieplanen. Utdanningsformen vil kunne påvirke hvilken kompetanse som er nødvendig i fagmiljøet. Også sammensetningen av studentene, og studentenes startkompetanse, vil kunne påvirke hva som kreves av fagmiljøet. I tillegg til det overordnede kravet, er det også et krav i bestemmelsens første avsnitt andre setning om at det finnes noen i fagmiljøet med relevant utdanning minst på fagskolenivå, relevant utdanningsfaglig kompetanse, jf. § 1-2 bokstav b, og oppdatert relevant yrkeserfaring. Disse kravene er relative og må

stå i forhold til utdanningens type og målgruppe. Utdanningsfaglig ansvarlig: Kravet i § 2-3 andre avsnitt bokstav b er at den utdanningsfaglige ansvarlige har "utdanningsfaglig utdanning". Med utdanningsfaglig utdanning menes pedagogisk utdanning. Det forutsettes at det trengs utdanningsfaglig utdanning rettet mot læring minst på nivå med videregående opplæring. Kravet er følgelig strengere enn hva som følger av definisjonen av "utdanningsfaglig kompetanse" i fagskoletilsynsforskriften § 1-2. Det er ikke tilstrekkelig med bare utdanningsfaglig kompetanse fra relevant undervisningsarbeid eller lignende. Det er tilstrekkelig at den utdanningsfaglige ansvarlige har en "generell" pedagogisk utdanning, og det kreves derfor ikke at personens utdanning er tilpasset undervisningsformen på den aktuelle utdanningen i form av stedbasert eller nettbasert utdanning. Det er tilstrekkelig at noen i fagmiljøet har kompetanse knyttet til undervisningsformen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt. Én person kan fylle rollen som utdanningsfaglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å legge til rette for studentenes læring for alle utdanningene. Det kreves ikke at den utdanningsfaglig ansvarlige har undervisningsoppgaver i utdanningene hen er ansvarlig for, men det vil som regel være en fordel for fagskolen. Faglig ansvarlig: Det stilles krav til at utdanningens faglig ansvarlige skal ha en utdanning som er relevant for den aktuelle fagskoleutdanningen. Den som er ansatt i stillingen må både oppfylle kravet fagskolen har satt i kravspesifikasjonen og kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav a. Personen som har rollen som faglig ansvarlig skal være ansatt ved fagskolen i minst 50 prosent stilling på søknadstidspunktet. Dette er begrunnet i at fagskolens styre og ledelse skal ha arbeidsrettslig styring over den faglig ansvarlige. Den faglig ansvarlige må ha kompetanse til å hente inn og kvalitetssikre bidrag fra fagmiljøet og/eller samarbeidsaktørene, slik at hen kan sikre at utdanningen utvikles og gjennomføres på en måte som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Én person kan fylle rollen som faglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å utføre oppgavene og ivareta ansvaret som følger med rollen for alle utdanningene.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Den faglig ansvarliges ansettelsesforhold er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Den faglig ansvarliges utdanning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Den utdanningsfaglig ansvarliges utdanning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Fagmiljøets kompetanse og sammensetning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Fagmiljøets størrelse er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Vi viser til dokumentet med tabell med oversikt over fagmiljøet. Vi vil under "Vurdering" gjengi det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Kompetansen sett opp mot utdanningens innhold

Dere har ikke ansatt de to faglærerne dere oppgir dere skal ansette i fulle stillinger, men gjengir kravene som dere har fastsatt i kravspesifikasjonen.

Faglig ansvarlig

Vi vurderer at den faglig ansvarlige har relevant utdanning. Vedkommende har bachelor i helse- og oppvekstfag og pedagogisk utdanning. Hun har i tillegg arbeidet som hudpleier og som lærer i helse og oppvekstfag i videregående skole. Den faglig ansvarlige er ansatt i 50 prosent stilling, og vi vurderer derfor at minstekravet til stillingsprosent for den faglig ansvarlige (50 % stilling) er oppfylt.

Utdanningsfaglig ansvarlig

Den utdanningsfaglig ansvarlige har master i yrkespedagogikk og bachelor i helse- og oppvekstfag og studiepoeng i pedagogisk veiledning. I tillegg har hun jobbet som eier/lærer innen makeup og som faglærer i helse- og oppvekstfag. Hun vil ha 9 % stilling i utdanningen. Vi vurderer at dette er en relevant utdanningsfaglig utdanning som retter seg mot voksnes læring.

Fagmiljøets størrelse

Vi vurderer at størrelsen på det planlagte fagmiljøet med 2,6 årsverk står i forhold til planlagt antall studenter.

3.13 Sensorer og praksisveiledere

3.13.1 Praksisveiledernes kompetanse

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-4

"Eksterne praksisveiledere skal ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis."

Dette kravet er bare relevant for utdanninger med praksis, og stiller krav til de eksterne praksisveilederne. Interne praksisveiledere er en del av fagskolens fagmiljø og dekkes av kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3. Med "ekstern praksisveileder" forstås den veilederen studenten har på arbeidsplassen der studentene har sin praksis. Praksisveilederen skal kunne veilede studentene slik at de oppnår læringsutbyttet for utdanningen. For å kunne oppnå dette formålet, må praksisveilederen kjenne læringsutbyttebeskrivelsen for den konkrete utdanningen og praksisen. Praksisveilederen skal vurdere studentenes kompetanse, og må derfor ha kompetanse i å vurdere, kjenne fagskolens vurderingskriterier, og forstå karakterskalaen og hva som er godt nok for å bestå praksis.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

3.13.2 Sensorenes kompetanse

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-5

"Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen."

Sensorene skal ha en kompetanse som gjør det mulig å vurdere hvorvidt studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen. Studentenes kunnskap, ferdigheter og kompetanse må bli prøvd på en upartisk og faglig betryggende måte, og vurderingen skal sikre det faglige nivået ved den aktuelle utdanningen, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt. Det er ikke et krav at sensorene må være eksterne, men fagskoleloven krever enten en ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt siste setning. Hvilken kompetanse sensorene skal ha må vurderes opp mot de oppgavene sensoren skal ha. Det betyr at det kan være forskjell på om sensuren gjelder et enkeltemne eller utdanningen som helhet. For å kunne vurdere om studentene har oppnådd læringsutbyttet må sensorene ha god kjennskap til læringsutbyttebeskrivelsene. Sensoren må videre ha oppdatert fagkunnskap, og kunnskap og kompetanse om yrkesfeltet tilpasset det sensoroppdraget hen skal utføre.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Vi viser til kravspesifikasjonen for fagmiljøet og sensorer. Vi vil under "Vurdering" gjengi det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Vi vurderer at kravene dere stiller til sensorenes kompetanse er relevant. Dere krever blant annet utdanning på minimum bachelor-nivå enten som yrkesfaglærer helse- og oppvekstfag eller i sykepleie med videreutdanning i dermatologi. Dere krever i tillegg oppdatert yrkeserfaring ved at sensor må ha utøvd yrket sitt i minst tre år i løpet av de siste fem årene. Dere krever også at sensor må ha vurderingskompetanse i form av enten formell kompetanse på minst 15 studiepoeng eller erfaring fra sensurering av fagskoleutdanning høyere utdanning i minst tre år.

Vedlegg: Sakkyndige

NOKUT skal vurdere om søknaden oppfyller kravene til akkreditering av fagskoleutdanning, jf. fagskoleloven med forskrifter.

NOKUT oppnevner sakkyndige som skal vurdere kravene i samarbeid med NOKUTs saksbehandlere, og har stilt krav til de sakkyndiges kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 første og andre avsnitt.

Til vurderingen av denne søknaden har NOKUT oppnevnt et sakkyndig panel med disse medlemmene:

Randi Frellumstad

Lektor og fagleder Randi Frellumstad er utdannet siviløkonom fra Handelshøyskolen BI, cand. philol. fra UiO og har praktisk-pedagogisk utdanning fra Høyskolen i Buskerud. Hun har jobbet som økonomisjef i Tjøme kommune fra 1988 og på Sogn videregående skole fra 1991 til 1994. Etter en periode som student ved UiO begynte hun som lærer ved Østerås skole (ungdomsskole), og deretter en periode som prosjektleder i Destinasjon Geilo, der oppgaven var å legge til rette for høyere desentralisert utdanning. Dette ble igjen avløst av utviklingsoppgaver knyttet til reiseliv for Buskerud fylkeskommune, og gikk veien tilbake til undervisning. Det ble 13 år som lektor på Norges Toppidrettsgymnas på Geilo, der det gis et tilrettelagt tilbud om videregående opplæring kombinert med toppidrettssatsing. Frellumstad har siden 2021 jobbet som lektor og fagleder ved fagskolen i Viken, studiested Geilo, og har ansvar for reiselivsfagene. Emnene det undervises i finnes i liten grad på tilsvarende nivå noe annet sted, og det har blitt utviklet nye fagtilbud i perioden. Hun har tidligere vært sakkyndig for NOKUT.

Ingrid Marie Aarre

Aarre er faglært blomsterdekoratør og har en høyere fagskolegrad i botanisk design og ledelse fra Norges grønne fagskole - VEA (2021). Som fagskolestudent var hun studentrepresentant og ble valgt som leder i studentforum begge årene. Hun var også studentrepresentant i fagskolestyret i samme periode. Som del av styrevervet og som studentforumleder har hun jobbet tett med kvalitetsarbeidet ved fagskolen. Hun har også lest mange studieplaner i forbindelse med fagskolens arbeid med akkreditering på egen fullmakt. Hun har også vært sekretær for fagutvalg for kunsthistorie ved UiO. Fra 2021 er Aarre hovedstyremedlem i Organisasjonen for norske fagskolestudenter (ONF), og ble nestleder i ONF i 2023. Hun har tidligere vært sakkyndig for NOKUT.

Sissel Isachsen

Sissel er førstelektor ved OsloMet, institutt for estetiske fag, hvor hun foreleser, underviser og er programansvarlig for 2. og 3. studieår i bachelorstudiet Kunst og design, mote og produksjon og veileder i masterprogrammet for mote og samfunn. Hun har mesterbrev i kjole og draktsyerfaget og er selvstendig næringsdrivende med firmaet Atelier Syco. I tillegg har hun faglærerutdanning og hovedfag i forming. Som førstelektorarbeid bygget hun et nettverk mellom universiteter og

næringslivet knyttet til etterspurt kompetanse i markedet, og bygget opp avtaler om praksisplasser for studenter i bachelorstudiet. Av administrativ erfaring har hun vært assisterende rektor hos moteskolen ESMOD. Sissel er medlem av styret i OsloMet fakultetsråd for teknologi, kunst og design. Hun har bidratt til utvikling av rammeplaner for yrkesfaglærerutdanning, og utviklet program- og emneplaner ved Estetiske fag i 26 år. Hun har også vært styremedlem i håndverksbedriftenes landsforening og publisert fem bøker innenfor sitt fagområde.

Kristine Langaas

Kristine er utdannet sykepleier med videreutdanning i anestesi og har en master i Avansert Klinisk sykepleie fra 2013 ved NTNU avdeling Gjøvik. Kristine har arbeidet ved Sykehuset i Vestfold fra 1999-2016. Hun tok videreutdanning i Kosmetisk dermatologisk sykepleie ved Universitetet i Sørøst-Norge (USN) Drammen 2016/2017. Kristine har etter dette blant annet jobbet som fagansvarlig sykepleier i emnet Dermatologi, som en del av studiet Kosmetisk dermatologisk sykepleie ved USN, Drammen skoleåret 2019/2020. Hun har også vært sensor innen samme videreutdanning ved USN. Kristine driver nå egen Hud og Laserklinikk tilknyttet et medisinsk senter, hvor hun sammen med en annen sykepleier arbeider med blant annet hudpleie, laserbehandling av uønsket hårvekst og tatoveringsfjerning. Kristine er kurset i «Laser and light» ved University of Manchester, England.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | NOKUT.NO